

Funded by
the European Union

Democratic
Progress
Institute

Horizontal Inequality In Türkiye In The Context Of The Kurdish Question

Kürt Sorunu Bağlamında Türkiye’de Yatay Eşitsizlik

Erol Katırcıoğlu

This publication was funded by the European Union. Its contents are the sole responsibility of Erol Katırcıoğlu and do not necessarily reflect the views of the European Union.

Bu yayının içeriği yalnızca Demokratik Gelişim Enstitüsü’nün sorumluluğu altındadır ve Avrupa Birliği’nin görüşlerini yansıtmak zorunda değildir.

Published by / Yayınlayan

Democratic Progress Institute / Demokratik Gelişim Enstitüsü

11 Guilford Street London WC1N 1DH

www.democraticprogress.org • info@democraticprogress.org

+ 44 (0) 20 7405 3835

Design, typesetting and cover design copyright © Medya Production Center

Publication Editor: Ruhi Karadağ

First Published, 2026 / Baskı, 2026

© DPI – Democratic Progress Institute / Demokratik Gelişim Enstitüsü

DPI – Democratic Progress Institute is a charity registered in England and Wales.

Registered Charity No. 1037236. Registered Company No. 2922108

This publication is copyright, but may be reproduced by any method without fee or prior permission for teaching purposes, but not for resale. For copying in any other circumstances, prior written permission must be obtained from the publisher, and a fee may be payable.

DPI – Demokratik Gelişim Enstitüsü İngiltere ve Galler’de kayıtlı bir vakıftır.

Vakıf kayıt No. 1037236. Kayıtlı Şirket No. 2922108

Bu yayının telif hakları saklıdır, eğitim amacıyla telif ödenmesizin yada önceden izin alınmaksızın çoğaltılabilir ancak yeniden satılamaz. Bu durumun dışındaki her tür kopyalama için yayıncıdan yazılı izin alınması gerekmektedir. Bu durumda yayıncılara bir ücret ödenmesi gerekebilir.

Horizontal Inequality In Türkiye In The Context Of The Kurdish Question

Kürt Sorunu Bağlamında Türkiye’de Yatay Eşitsizlik

Funded by
the European Union

Contents

Contents	4
Foreword	6
About the author	8
Introduction	10
Horizontal Inequality	12
Method	18
Türkiye's NUTS Structure	22
The Geography of Advantage and Disadvantage (Bias Analysis)	28
The Severity of Regional Divergence (LINEQ ² Analysis)	32
Drivers of Regional Divergence (Contribution Analysis) Who is driving this divergence?	36
Core Regions	38
Periods and Core Element	42
Conclusion	46
Bibliography	49
DPI Aims and Objectives	50
Board Members	54
Council of Experts	58

İçindekiler

İçindekiler	5
Önsöz	7
Yazar Hakkında	9
Giriş	11
Yatay Eşitsizlik	13
Yöntem	19
Türkiye İBBS (NUTS) Yapısı	23
Avantaj ve Dezavantajın Coğrafyası (Bias Analizi)	29
Bölgesel Ayrışmanın Şiddeti (LINEQ ² Analizi)	33
Bölgesel Ayrışmanın Taşıyıcıları (Katkı Analizi)	37
Çekirdek bölgeler	39
Dönemler ve Çekirdekler	43
Sonuç	47
Kaynakça	49
DPI'nin Amaçları ve Hedefleri	52
Yönetim Kurulu Üyeleri	54
Uzmanlar Kurulu Üyeleri	58

Foreword

The Democratic Progress Institute is pleased to publish this assessment report by Turkish economist Prof. Dr. Erol Katırcıoğlu, which addresses the Kurdish issue in Türkiye through the analytical framework of horizontal inequality.

This report is published as part of the Peace through Dialogue project, funded by the European Union to contribute to security, peace, and wider regional stability, and implemented by the Democratic Progress Institute.

The paper continues DPI's engagement with the effect of conflict on economic growth in Türkiye, building on earlier assessments published under our research programme. These include Katırcıoğlu's 2017 assessment on the political and economic trends of 2002 to 2017 and the implications for conflict resolution in Türkiye, and İzzet Akyol's 2021 study on the impact of four decades of conflict on the economy of Türkiye. The present paper extends this line of enquiry by examining regional economic patterns through the framework of horizontal inequality.

Drawing on the polarisation and conflict literature associated with Debraj Ray and Joan Esteban, the paper engages with horizontal inequality, meaning inequality between identity groups rather than between individuals, as a framework for economic analysis. Whereas the study of inequality between individuals has an established place in the Turkish policy literature, work on inequality between groups is comparatively less developed in this context. Katırcıoğlu applies this framework to the Kurdish issue, drawing on regional economic data from the past two decades to examine the patterns his analysis identifies.

At a moment when discussions of resolution continue to shape both political debate and civil society engagement in Türkiye, the paper takes its place among a range of analytical perspectives that can inform such conversations. The perspective adopted here is one of several, and we hope the report will prove useful to practitioners, researchers and policy audiences engaging with the questions it raises.

The views and opinions expressed in this report remain those of the author and do not necessarily reflect the official position of the Democratic Progress Institute or the European Union.

Anithra Varia

Head of Programmes and Operations
Democratic Progress Institute

Önsöz

Demokratik Gelişim Enstitüsü olarak Türk ekonomist Prof. Dr. Erol Katırcıoğlu tarafından kaleme alınan ve Türkiye'deki Kürt meselesini yatay eşitsizlik analitik çerçevesi üzerinden ele alan bu değerlendirme raporunu yayınlamaktan memnuniyet duyuyoruz.

Bu rapor, güvenlik, barış ve daha geniş kapsamlı bölgele istikrara katkıda bulunmak amacıyla Avrupa Birliği tarafından finanse edilen ve Demokratik Gelişim Enstitüsü tarafından yürütülen "Diyalog Yoluyla Barış" projesinin bir parçası olarak yayınlanmaktadır.

Bu çalışma, araştırma programımız kapsamında daha önce yayınlanan değerlendirmelerden yola çıkarak, DPI'n Türkiye'deki ekonomik büyüme üzerinde çatışmanın etkisine yönelik çalışmalarını sürdürmektedir. Bunlar arasında, Katırcıoğlu'nun 2002-2017 dönemindeki siyasi ve ekonomik eğilimler ile bunların Türkiye'deki çatışma çözümüne etkilerine dair 2017 tarihli değerlendirmesi ve İzzet Akyol'un kırk yıllık çatışmanın Türkiye ekonomisi üzerindeki etkisine ilişkin 2021 tarihli çalışması yer almaktadır. Bu makale, yatay eşitsizlik çerçevesi aracılığıyla bölgele ekonomik kalıpları inceleyerek bu araştırma çizgisini genişletmektedir.

Debraj Ray ve Joan Esteban ile ilişkilendirilen kutuplaşma ve çatışma literatüründen yararlanılan rapor, ekonomik analiz çerçevesi olarak bireyler arasındaki değil, kimlik grupları arasındaki eşitsizliği ifade eden yatay eşitsizliği ele almaktadır. Bireyler arasındaki eşitsizlik üzerine yapılan çalışmalar, Türkiye'deki politika literatüründe güçlü bir yere sahipken, gruplar arasındaki eşitsizlik üzerine yapılan çalışmalar bu bağlamda nispeten daha az gelişmiştir. Katırcıoğlu, bu çerçeveyi Kürt sorununa uygulayarak, son yirmi yıla ait bölgele ekonomik verilerden yararlanarak analizinde ortaya koyduğu örüntüleri incelemektedir.

Türkiye'de çözüm tartışmalarının hem siyasi müzakereleri hem de sivil toplum katılımını şekillendirmeye devam ettiği bir dönemde, bu rapor söz konusu tartışmalara katkı sağlayabilecek çeşitli analitik bakış açıları arasında yerini almaktadır. Burada benimsenen bakış açısı, pek çok bakış açısından sadece bir tanesidir ve bu raporun, ortaya attığı sorularla ilgilenen uygulayıcılara, araştırmacılara ve politika yapıcılara faydalı olacağını umuyoruz.

Bu raporda ifade edilen görüş ve fikirler yazarı aittir ve Demokratik Gelişim Enstitüsü'nün veya Avrupa Birliği'nin resmi tutumunu yansıtmayabilir.

Anithra Varia

Programlar ve Operasyonlar Direktörü
Demokratik Gelişim Enstitüsü

About the author

Erol Katircioğlu is a professor of economics and a politician. After completing his undergraduate studies at the School of Political Sciences of the Istanbul Academy of Economic and Commercial Sciences (İİTİA) between 1971 and 1975, he began working as a research assistant at his alma mater in 1977, before moving to the University of Wisconsin in 1981 as a special student to pursue his doctoral studies. He was awarded a PhD by Marmara University in 1985, worked as a Visiting Lecturer at the University of Wisconsin, and began his academic career as a lecturer in the English-language Economics Department at Marmara University in 1987. He was promoted to associate professor in 1990 and, between 1991 and 1993, served as an economist on the preparatory committee for the Competition Law. and served as Economic Adviser to Deputy Prime Minister Erdal İnönü, whilst also serving as an economist on the preparatory committee for the Competition Law during the same period. He was promoted to full professor in 1996, served as Vice-Rector at İstanbul Bilgi University from 2001 to 2005, became Head of the Department of Economics at the same university in 2005, was elected to the Board of Trustees in 2008, left İstanbul Bilgi University in 2012 to return to Marmara University, and retired from Marmara University in 2016. Since 1996, he has written articles for various daily newspapers. He served as an HDP MP for İstanbul in the 27th Term of the Grand National Assembly of Turkey.

Yazar Hakkında

Erol Katircioğlu, iktisat profesörü ve siyasetçidir. 1971-1975 yılları arasında İstanbul İktisadi ve Ticari İlimler Akademisi (İİTİA) Siyasal Bilimler Yüksek Okulu'nda lisans eğitimini tamamladıktan sonra 1977 yılında, mezun olduğu okulda asistan olarak göreve başlamış, 1981'de özel öğrenci statüsüyle doktora çalışmaları için Wisconsin Üniversitesi'ne gitmiştir. 1985'te Marmara Üniversitesi'nden doktor unvanı almış, Wisconsin Üniversitesi'nde Ziyaretçi Öğretim Üyesi olarak çalışmış, 1987'de Marmara Üniversitesi İngilizce Ekonomi Bölümü'nde öğretim üyeliğine başlamış, 1990'da doçent olmuş, 1991-1993 yılları arasında 49. Türkiye Hükümeti'nde Başbakan Yardımcısı Erdal İnönü'nün Ekonomi Danışmanlığını yapmış ve aynı yıllarda Rekabet Yasasının hazırlık komisyonunda iktisatçı üye olarak çalışmıştır. 1996'da profesör olmuş, 2001-2005 yılları arasında İstanbul Bilgi Üniversitesi'ne Rektör Yardımcısı olmuş, 2005'te aynı üniversitede Ekonomi Bölüm Başkanlığı yapmış, 2008'de Mtevelli Heyeti Üyeliğine seçilmiş, 2012'de Bilgi Üniversitesi'nden ayrılıp Marmara Üniversitesi'ne dönmüş ve 2016 yılında Marmara Üniversitesi'nden emekli olmuştur. 1996'dan bu yana çeşitli günlük gazetelerde yazılar kaleme almıştır. TBMM'de 27. Dönem HDP İstanbul milletvekili olmuştur.

Introduction

Within the literature on polarisation and conflict, two prominent academics, Debraj Ray and Joan-Maria Esteban, argue that the potential for polarisation and conflict within a society rests on three interrelated assumptions. 1) If there are groups (identities) within a society, 2) if a sense of homogeneity (a shared sense of 'self') has developed within these groups, and 3) if 'alienation' has emerged between these groups, then the potential for polarisation and conflict in such societies is strong.¹

In today's increasingly globalised world, the growing prominence of identity-based political mobilisation has heightened the risk of the forms of polarisation and conflict identified by Ray and Esteban within nation-states. In the West, the transformation of nation-states, which were once considered relatively homogeneous, into more heterogeneous social structures as a result of intense migration flows, and in the East, the heterogeneous social structures inherent from the outset in countries that underwent late nation-state formation, are increasingly turning contemporary nation-states into societies that are more vulnerable to polarisation and conflict.

At the same time, while conflict and polarisation continue to emerge in many parts of the world, efforts to promote dialogue, consensus, and peaceful resolution are also gaining momentum. Within this framework, this study has been undertaken with the aim of contributing to the search for a solution that began some time ago in Türkiye, referred to by some as 'Türkiye without Terrorism' and by others as the 'Peace and Democracy Process'.

This study focuses on horizontal inequality as the economic basis of alienation between groups in Türkiye, within the analytical framework of alienation developed by Ray and Esteban. In Ray and Esteban's theory, it is not inequality alone that creates conflict. Their central argument is as follows: The risk of conflict rises when intra-group similarity increases and alienation towards out-groups deepens. Therefore, whilst horizontal economic inequality does not directly imply alienation, we can say that it is an objective mechanism of differentiation that fuels alienation.

What is meant by horizontal inequality? The following section addresses this question.

Giriş

Kutuplaşma ve çatışma literatürü içinde önemli iki akademisyen Debraj Ray ve Joan-Maria Esteban bir toplumda kutuplaşma ve çatışmanın potansiyel varlığını birbirleriyle ilişkin üç kabule dayandırıyorlar. 1) Bir toplumda gruplar (kimlikler) varsa, 2) Gruplar içinde bir homojenizasyon (ortak bir "ben" duygusu) gelişmişse ve 3) bu gruplar arasında bir "yabancılaşma" ortaya çıkmışsa, bu toplumlarda kutuplaşma ve çatışma potansiyel olarak güçlüdür.¹

Yaşadığımız küresel çağda kimlik temelli siyasal mobilizasyonun yaygınlaşması, ulus-devletler içerisinde Ray ve Esteban'ın işaret ettiği türden kutuplaşma ve çatışma risklerini artırmaktadır. Batı'da, geçmişte görece homojen kabul edilen ulus-devletlerin yoğun göç hareketleri sonucunda daha heterojen toplumsal yapılara dönüşmesi; Doğu'da ise geç ulus-devletleşen ülkelerin zaten başlangıçtan itibaren sahip oldukları heterojen toplumsal yapılar, çağdaş ulus-devletleri artan ölçüde kutuplaşma ve çatışma riski taşıyan siyasal birimlere dönüştürmektedir.

Böyle bir dönemde bütün dünyada bir yandan çatışma ve kutuplaşma hareketleri devam ederken bir yandan da bu hareketlerin sona erdirilmesi konusunda uzlaşma ve çözüm arayışları da artmaktadır. Bu çalışmamız bu çerçevede Türkiye'de bir süre önce başlayan kimilerinin "Terörsüz Türkiye" kimilerinin ise "Barış ve Demokrasi Süreci" olarak adlandırdığı çözüm arayışına bir katkı sunmak amacıyla ele alınmıştır.

Bu çalışmada odaklanacağımız konu, Ray ve Esteban'ın gruplar arasındaki yabancılaşma yaklaşımı çerçevesinde, Türkiye'de bu yabancılaşmanın ekonomik temelini oluşturan yatay eşitsizlik olacaktır. Esteban ve Ray'in teorisinde çatışmayı yaratan şey sadece eşitsizlik değildir. Onların temel iddiası şudur: Çatışma riski, grup içi benzerlik arttığında ve grup dışına yönelik yabancılaşma derinleştiğinde yükselir. Bu nedenle de ekonomik olarak yatay eşitsizlik, aslında doğrudan yabancılaşmayı ima etmez ama yatay eşitsizliğin yabancılaşmayı besleyen nesnel farklılaşma mekanizması olduğunu söyleyebiliriz.

Peki yatay eşitsizlik ne demektir? Aşağıda bu sorunun cevabını vermeye çalışıyoruz.

¹ Joan Esteban and Debraj Ray, "Conflict and Distribution," *Journal of Economic Theory* 87, no. 2 (1999): 379-415.

¹ Joan Esteban and Debraj Ray, "Conflict and Distribution," *Journal of Economic Theory* 87, no. 2 (1999): 379-415.

Horizontal Inequality

Inequality in a society refers to a situation in which, within the distribution of income, some individuals earn relatively less than others. This results in a situation where some members of society enjoy a higher standard of living, while others struggle to make ends meet. Consequently, inequality, widely regarded as undesirable from the perspective of social governance, has been a subject that is both very old and yet always relevant.² In recent years, Thomas Piketty's work on the subject has also served as a significant catalyst for new debates on inequality.³

If inequality is widespread within a society, it suggests that democracy, the principal political mechanism for promoting economic equality, is not functioning effectively. Indeed, in recent years, numerous studies have focused on "deficient democracy" and "inequality".⁴ However, these studies generally focus on inequality between individuals. In the literature, such inequalities are referred to as "vertical inequality".

By contrast, the form of inequality examined in this study concerns inequalities between identity groups and such inequalities are also referred to as "horizontal inequality".⁵ Consequently, examining democracy and inequality solely through the lens of vertical inequality makes it difficult to understand many contemporary social phenomena in contemporary societies (such as civil war, conflict, polarisation and growth).

One of the pioneers of this literature, F. Stewart, defines the term "horizontal inequality" as "inequalities between culturally defined groups or groups sharing a common identity".⁶

When the dominant identity in a society pursues assimilationist policies against disadvantaged groups, tensions between identities lead not only to the breakdown of democratic mechanisms but also to an increase in horizontal inequality. Over time, these developments make it increasingly likely that society will enter a period of conflict. Viewed from this perspective, "horizontal inequality" can also be seen as an indicator of the pressure exerted by privileged identities on disadvantaged groups. Stewart identifies four types of "horizontal inequality":

- Economic Horizontal Inequalities encompass inequalities in access to and ownership of assets (including financial, human, natural, and social capital), as well as

² From the sacred texts to the present day, 'inequality' has been regarded as a problem for society.

³ Thomas Piketty, *Capital in the Twenty-First Century* (Cambridge, MA: Harvard University Press, 2014).

⁴ See. Daron Acemoglu et al., "Democracy, Redistribution, and Inequality," in *Handbook of Income Distribution*, ed. Anthony B. Atkinson and François Bourguignon (Amsterdam: Elsevier, 2015).

⁵ These are called horizontal inequalities in order to distinguish them from inequalities between individuals, which we refer to as vertical inequalities (VI). These identities may be constituted by religion, ethnic ties, racial affiliations, or other salient factors that bind groups of people together. Frances Stewart, "Horizontal Inequalities: An Introduction and Some Hypotheses," in *Conflict Prevention and Peaceful Development: Policies to Reduce Inequality and Exclusion* (CRISE Policy Conference, Queen Elizabeth House, University of Oxford, July 9-10, 2007)

⁶ Ibid.

Yatay Eşitsizlik

Bir toplumda eşitsizlikten söz etmek, o toplumdaki gelir dağılımında bazılarının görece daha az gelir elde ediyor olması anlamına gelir. Bu da o toplumda bazılarının daha iyi yaşadığı, bazılarının ise yaşamakta zorlandığı bir durumu işaret eder. Dolayısıyla toplum yönetimi açısından olumlu kabul edilemeyecek bir kavram olarak "eşitsizlik" oldukça eski ve fakat her zaman güncel olan bir konu olmuştur.² Son yıllarda Thomas Piketty'nin konuyla ilgili çalışmaları da eşitsizlik konusunda yeni tartışmaları başlatan önemli bir çıkış oldu.³

Çünkü açıklık ki bir toplumda eşitsizlik yaygın bir olgu ise o toplumda ekonomik olarak eşit bir yaşam sürdürmenin bilinen siyasi aracı olan demokrasi de eksik çalışıyor demektir. Nitekim son yıllarda birçok çalışma "eksik demokrasi" ile "eşitsizlik" üzerine yoğunlaşmıştır.⁴ Fakat bu çalışmalar genel olarak bireyler arasındaki eşitsizlik olgusunu dikkate almaktadır. Literatürde bu tür eşitsizlikler "dikey eşitsizlik" olarak adlandırılır.

Fakat bizim yukarıda altını çizmeye çalıştığımız eşitsizlik farklı kimlikler (gruplar) arasındaki eşitsizliktir ve bu tür eşitsizliklere de "yatay eşitsizlik" adı verilmektedir.⁵ Dolayısıyla demokrasi ve eşitsizlik konusu yalnızca "dikey eşitsizlik" olarak ele alınıp "yatay eşitsizlik" dikkate alınmazsa çarçım toplumlarında gözlenen birçok toplumsal olgunun da (iç savaş, çatışma, kutuplaşma, büyüme gibi) anlaşılması zorlaşır.

Bu literatürün öncülerinden F. Stewart, "yatay eşitsizlik" terimini "kültürel olarak tanımlanmış gruplar veya paylaşılan kimliklere sahip gruplar arasındaki eşitsizlikler" olarak tanımlıyor.⁶

Bir toplumda egemen kimlik, dezavantajlılara karşı asimile edici politikalar izlediğinde, kimlikler arasındaki gerilim yalnızca "demokratik mekanizmaların" bozulmasına değil, aynı zamanda "yatay eşitsizliğin" artmasına da yol açar. Her iki alanda da meydana gelen bu bozulmalar, zamanla toplum çatışmacı bir döneme girmesini kaçınılmaz hâle getirir. Bu açıdan bakıldığında, "yatay eşitsizlik" avantajlı kimliğin dezavantajlı kimlikler üzerinde kurduğu baskın bir göstergesi olarak da görülebilir. Stewart, dört tür "yatay eşitsizlik" tanımlar:

- "Ekonomik Yatay Eşitsizlikler, varlıklara (finansal, insani, doğal kaynaklara dayalı ve sosyal) erişim ve sahiplihteki eşitsizlikleri ve ayrıca bu varlıklara ve ekonominin genel

² Kutsal kitaplardan günümüze kadar "eşitsizlik" toplum için bir sorun olarak görülmüştür.

³ Thomas Piketty, *Capital in the Twenty-First Century* (Cambridge, MA: Harvard University Press, 2014).

⁴ Bkz. Daron Acemoglu et al., "Democracy, Redistribution, and Inequality," in *Handbook of Income Distribution*, ed. Anthony B. Atkinson and François Bourguignon (Amsterdam: Elsevier, 2015).

⁵ "Bunlara, dikey eşitsizlikler (VI) olarak adlandırdığımız bireyler arasındaki eşitsizliklerden ayırmak için yatay denir. Bu kimlikler, din, etnik bağlar veya ırksal bağlıklar veya insan gruplarını bir arada tutan diğer belirgin faktörler tarafından oluşturulabilir", Frances Stewart, "Horizontal Inequalities: An Introduction and Some Hypotheses," in *Conflict Prevention and Peaceful Development: Policies to Reduce Inequality and Exclusion* (CRISE Policy Conference, Queen Elizabeth House, University of Oxford, July 9-10, 2007).

⁶ A.g.e.

inequalities in income levels and employment opportunities linked to these assets and the general economic conditions.

- Social Horizontal Inequalities encompass inequalities in access to a range of services such as education, healthcare and housing, as well as the benefits derived from the outcomes of education and healthcare services.
- Political Horizontal Inequalities encompass inequalities in the distribution of political opportunities and power amongst groups, including control over the armed forces, the cabinet, local and regional governments, parliamentary assemblies, the police and the presidency. These inequalities also encompass inequalities in people's ability to participate in politics and to express their needs.
- Cultural Status Horizontal Inequalities encompass inequalities in the recognition and positioning of different groups' languages, religions, traditions, norms and practices.⁷

In the context of the 'horizontal inequalities' we are discussing, F. Stewart, in the aforementioned study, also makes the following observations regarding the nature of these inequalities:

Any form of horizontal inequality may provide an incentive for political mobilisation, but political inequalities (that is, the political exclusion of certain groups) are the factors that most strongly motivate group leaders to initiate an uprising; this can be seen, for example, in the recent case of Kenya. By contrast, economic and social inequalities, as well as inequalities in cultural status, are more likely to motivate the vast majority of the population. Furthermore, inequalities in cultural status bind groups together and thus heighten the salience of identity differences. Of course, political inequalities may themselves be partly responsible for other inequalities; for example, as a result of clientelism and patronage, decisions regarding the distribution of public services and cultural status.⁸

In this context, horizontal inequalities can be understood not only as disparities in income between different groups but also as a factor that undermines democratic institutions. In particular, the exclusion or neglect of disadvantaged groups (identities) can lead to a fundamental imbalance that jeopardises the general harmony of society. This situation not only increases the risk of conflict within society but also poses a significant obstacle to economic growth and social progress. Consequently, horizontal inequalities are of particular importance in contemporary multi-identity nation-states, as addressing them is essential to strengthening democratic processes and fostering sustainable peace.

⁷ Frances Stewart, "Horizontal Inequalities: An Introduction and Some Hypotheses," in Conflict Prevention and Peaceful Development: Policies to Reduce Inequality and Exclusion (CRISE Policy Conference, Queen Elizabeth House, University of Oxford, July 9-10, 2007).

⁸ Ibid. Emphasis added.

koşullarına bağlı olan gelir düzeylerindeki ve istihdam fırsatlarındaki eşitsizlikleri içerir.

- Sosyal Yatay Eşitsizlikler eğitim, sağlık ve barınma gibi bir dizi hizmete erişimdeki eşitsizliklerin yanı sıra eğitim ve sağlık hizmetlerinden elde edilen sonuçların faydalarını da içerir.
- Siyasi Yatay Eşitsizlikler, ordu, kabine, yerel ve bölgesel hükümetler, parlamento meclisleri, polis ve cumhurbaşkanlığı üzerindeki kontrol dahil olmak üzere siyasi fırsatların ve gücün gruplar arasında dağılımındaki eşitsizlikleri içerir. Bu eşitsizlikler aynı zamanda insanların siyasi katılım ve ihtiyaçlarını ifade etme kabiliyetlerindeki eşitsizlikleri de kapsar.
- Kültürel Statü Yatay Eşitsizlikler, farklı grupların dil, din, gelenek, norm ve uygulamalarının tanınması ve konumlandırılmasındaki eşitsizlikleri içerir.⁷

Konu ettiğimiz 'yatay eşitsizlikler' bağlamında F. Stewart, adı geçen çalışmasında, bu eşitsizliklerin nitelikleriyle ilgili şu gözlemlerde bulunur:

"Her türlü yatay eşitsizlik siyasi harekete geçme konusunda bir teşvik sağlayabilir, ancak siyasi eşitsizlikler (yani belirli grupların siyasi dışlanması) grup liderlerini isyan başlatmaya en çok motive eden faktörlerdir; bu durum yakın dönemde Kenya örneğinde görülebilir. Buna karşılık, ekonomik, sosyal eşitsizlikler ve kültürel statü eşitsizlikleri ise nüfusun büyük çoğunluğunu motive etme olasılığı daha yüksektir. Ayrıca, kültürel statü eşitsizlikleri grupları birbirine bağlar ve böylece kimlik farklılıklarının belirginliğini artırır. Elbette, siyasi eşitsizlikler kendileri de kısmen diğer eşitsizliklerin sorumlusu olabilir; örneğin, kientelizm ve patronaj sonucunda, kamu hizmetlerinin dağıtımına ilişkin kararlar ve kültürel statü eşitsizliklerinin belirlenmesi gibi"⁸

Bu bağlamda, "yatay eşitsizlikler" sadece farklı gruplar arasındaki gelir adaletsizliklerini değil, aynı zamanda demokratik mekanizmaları zedeleyen bir unsur olarak değerlendirilebilir. Özellikle dezavantajlı grupların (kimliklerin) dışlanması ya da ihmal edilmesi, toplumun genel huzurunu tehlikeye atan temel bir dengesizliğe yol açabilir. Bu durum toplumda sadece çatışma riskini artırmakla kalmaz, aynı zamanda ekonomik büyüme ve sosyal ilerlemenin önünde önemli bir engel oluşturur. Dolayısıyla, toplumların demokratik süreçlerini güçlendirmek ve sürdürülebilir bir barış ortamı tesis etmek için, yatay eşitsizlik konusu özellikle çok-kimlikli ulus-devletler dünyamızda çok önemli bir konu olmaktadır.

Konuyu Türkiye bağlamında ele alırsak, Türkiye'de "Türk" kimliğinin yanı sıra bir "Kürt" kimliğinin olduğu bilinen bir gerçektir. Kürtler de tipki Türkler gibi kendi içlerinde "biz" duygusu üretmiş bir toplumdur. Kürtler her ne kadar Cumhuriyetin kuruluşundan beri Türkiye'de "vatandaş" olarak görülmüşlerse de Kürt kimliği başta Kürt dili olmak üzere Kürtlerin kültürel değerleri "Türk" kesimi tarafından kabul görmemiştir. Bu kabul

⁷ Frances Stewart, "Horizontal Inequalities: An Introduction and Some Hypotheses," in Conflict Prevention and Peaceful Development: Policies to Reduce Inequality and Exclusion (CRISE Policy Conference, Queen Elizabeth House, University of Oxford, July 9-10, 2007).

⁸ A.g.e. Vurgular bana aittir.

In the Turkish context, it is a well-known fact that alongside a 'Turkish' identity, there also exists a 'Kurdish' identity in Türkiye. Like the Turks, the Kurds have developed a shared sense of collective identity. Although Kurds have been regarded as "citizens" in Türkiye since the founding of the Republic, Kurdish identity, particularly the Kurdish language and other cultural values, has not been accepted by the "Turkish" segment of society. This lack of acceptance has persisted since the very beginning of the Republic and has consequently led to frequent "Kurdish uprisings". In the current period, the most recent Kurdish uprising, the PKK's 40-50-year-long armed struggle, has now come to an end, albeit in a symbolic manner, and further positive developments are anticipated in the coming days.

etmeme hali Cumhuriyetin başından beri devam etmiş ve bu nedenle de oldukça sık "Kürt İsyanlarına" yol açmıştır. İçinde bulunduğumuz dönemde en son Kürt isyanı olan 40-50 yıllık PKK'nın silah bırakması ise henüz sembolik olsa da gerçekleşmiş ve bu süreçte önümüzdeki günlerde de olumlu gelişmelerin olması beklenmektedir.

Method

As mentioned above, "horizontal inequality" is distinct from the concept of inequality between individuals (vertical inequality), which is more commonly used in everyday discourse. Here, the concept of inequality refers specifically to inequalities between different identity groups living within the same nation-state.

Measuring such a concept using indices like the Gini coefficient, which we apply for vertical inequality, is difficult. This difficulty primarily arises from limitations in the available data. This is because, in almost every country, it is extremely difficult to obtain data that clearly distinguishes between different identity groups. For example, Kurdish identity, which is the focus of this study, is not reflected in official statistics. It is therefore almost impossible to find data on Kurds, whose existence has been denied by the official authorities for many years. For this reason, in this study, we were compelled to identify and utilise proxy variables.

Of course, the difficulties that were outlined above are not unique to Türkiye. In many countries, it is difficult to find statistics on different identities, regarding their populations, the education they receive, and the public services they use. Consequently, researching the issue of "horizontal inequality" has inevitably necessitated the use of proxy variables. Within this framework, various proxy variables may be used. From satellite light data to Nomenclature of Territorial Units for Statistics (NUTS) and survey data, there are many ways to obtain the required identity data. In this study, we will use the concept of "region" as a "proxy" variable.

The concept of "region" has hitherto been used by researchers without being grounded in any theoretical framework. However, John D. Skrentny was the first to examine this concept within a theoretical framework.⁹ Skrentny reached the following conclusion:

"The concept of 'region' is used quite extensively in the social sciences, but it has rarely been theorised. Here, I argue that 'region' is a concept with multiple meanings, similar to ethnicity, nation and race. 'Region' is constructed not only geographically, but also politically and culturally."¹⁰

It is also clear that this process of construction is closely linked to the conceptualisations of nation and race in that context.

According to Skrentny, the concept of 'region' is one that "reflects not only geography but also relations of identity and power, enabling us to understand how inequalities are perpetuated and how politics can transform them". In short, the concept of 'region' is one that emerges through a historical, social and political process and is directly linked to concepts such as 'identity' and 'race'.

⁹ Drawing on the works of Bourdieu, Brubaker, and Griswold, Skrentny argues that all four of these concepts can be understood both as categories of analysis and as categories of practice. See John D. Skrentny, *Theorizing Region: Links to Ethnicity, Nation, and Race*, *Sociological Theory* 38, no. 1(2020): 1-15.

¹⁰ John D. Skrentny, "Theorizing Region: Links to Ethnicity, Nation, and Race," *Sociological Theory* 38, no. 1(2020): 1-15.

Yöntem

Yukarıda da ifade ettiğimiz gibi "yatay eşitsizlik", günlük dilde daha çok kullandığımız bireyler arasındaki eşitsizlikten (dikey eşitsizlik) farklı bir kavramdır. Buradaki eşitsizlik kavramı daha çok bir ulus-devlet çatısı altında yaşayan farklı kimlikler arasındaki eşitsizliğe işaret eden bir anlam taşır.

Fakat böyle bir kavramı, dikey eşitsizlik bağlamında kullandığımız Gini katsayısı gibi endekslerle ölçülebilir hâle getirmek zordur. Bu zorluk açığır ki öncelikli olarak veri bağlamında kendini ortaya koyar. Çünkü hemen hemen birçok ülkede farklı kimliklerin sınırlarını belirlemeye yönelik veri bulabilmek oldukça zordur. Örneğin, çalışmamızda konu edeceğimiz Kürt kimliğinin herhangi bir biçimde resmi istatistiklere yansımış bir yanı yoktur. Uzun yıllar resmi otoriteler tarafından varlıkları yok sayılmış Kürtlerle ilgili bir veri bulmak neredeyse imkânsızdır. O nedenle de biz bu çalışmada proxy (vekil) değişkenler bulmak ve kullanmak durumunda kaldık.

Tabii yukarıda ifade ettiğim zorluklar yalnızca Türkiye'ye özgü değildir. Birçok ülkede farklı kimliklere ilişkin nüfusları, aldıkları eğitim, kullandıkları kamusal hizmetler konusunda istatistikler bulmak zordur. Bu nedenle de "yatay eşitsizlik" konusunu araştırmak kaçınılmaz olarak vekil değişkenler bulmak zorunluluğunu getirmiştir. Bu çerçevede anılabilecek çeşitli vekil değişkenler vardır. Uydu ışık verilerinden, istatistik Bölge Birimleri Sınıflandırılması (İBBS) istatistiklerine ve anket çalışmalarına kadar birçok yıl ihtiyaç duyulan kimlik verilerine ulaşmayı mümkün kılabilir. Biz bu çalışmada "bölge" kavramını "vekil" değişken olarak kullanacağız.

"Bölge" kavramı şimdiye dek herhangi bir teorik bir çerçeveye yaslanmadan araştırmacılar tarafından kullanılmaktaydı. Fakat ilk defa bu kavramı teorik bir çerçevede irdeleyen John D. Skrentny olmuştur.⁹ Skrentny şu sonuca varmıştır:

"Bölge kavramı sosyal bilimlerde oldukça yaygın bir biçimde kullanılmaktadır, ancak nadiren kuramsallaştırılmıştır. Burada, bölgenin etnisite, ulus ve ırka benzer biçimde birden fazla anlamı olan bir kavram olduğunu savunuyoruz. "Bölge" yalnızca coğrafi olarak değil, aynı zamanda siyasal ve kültürel olarak inşa edilir."¹⁰

Bu inşa sürecinin de oradaki ulus ve ırk kavramsallaştırmalarıyla yakın bir ilişkisi olduğu da açıktır.

Skrentny'ye göre "bölge" kavramı, "Sadece coğrafya değil, kimlik ve iktidar ilişkilerini yansıtan, eşitsizliklerin nasıl kalıcılığını ve politikanın bunları nasıl dönüştürebileceğini anlamayı sağlayan" bir kavramdır. Kısacası "bölge" kavramı, tarihsel, sosyal ve siyasal bir süreçte oluşan, tıpkı "kimlik" ve "ırk" gibi kavramlarla doğrudan ilişkisi olan bir kavramdır. Dolayısıyla belirli bir ulus devlet içinde farklı kimlikler üzerine çalışma yapılırken elde

⁹ Skrentny: Bourdieu, Brubaker ve Griswold'un çalışmalarına dayanarak, bu dört kavramın da hem "analiz kategorileri" hem de "pratik kategorileri" olarak anlaşılabilirliğini gösteriyor. Bkz: John D. Skrentny, "Theorizing Region: Links to Ethnicity, Nation, and Race," *Sociological Theory* 38, no. 1(2020): 1-15.

¹⁰ John D. Skrentny, "Theorizing Region: Links to Ethnicity, Nation, and Race," *Sociological Theory* 38, no. 1(2020): 1-15.

Consequently, when conducting research on different identities within a specific nation-state, and where it is difficult to obtain direct information regarding these identities, the concept of 'region' can be used as a 'proxy' variable.

Viewed from this perspective, we assume that the Kurds, who are the subject of this study, predominantly live in a specific region of the country. It is, of course, true that the Kurds do not live exclusively in a specific region; they live throughout the country.

Nevertheless, given the widely accepted view that the people living in eastern provinces¹¹ are predominantly Kurdish, we are compelled to treat the concept of 'region' as a proxy variable denoting an ethnic group. Historically, the designation of this region as "Kurdistan" is another point that must be accepted within the framework of Skrentny's theory: namely, that the majority of those residing in this region are Kurdish in terms of ethnicity and culture.¹¹

The classification of countries into regions is known as the NUTS system.¹² This classification system, which began to develop in Europe in the 1970s, was primarily designed to collect regional statistics, conduct socio-economic analyses, and provide a framework for strategic policies targeting society. The system has been adopted and implemented in European Union (EU) member and candidate countries. The NUTS system consists of three levels. For Turkey, Level 1 comprises 12 regions, Level 2 consists of 26 regions, and Level 3 corresponds to the country's 81 provinces.

¹¹ In general, Kurdistan refers to the region encompassing southeastern Turkey, northern Iraq, northwestern Iran, and northern Syria (Wikipedia). The historical regions inhabited by Kurds in Turkey may appropriately be referred to as Kurdistan. However, because the use of this term remains subject to widespread political and social sensitivities and constraints, we will refrain from using it in this study, even though we consider it to be an appropriate designation.

¹² The NUTS system was initially developed as a statistical classification framework for measuring disparities in economic and regional development. However, regional differences are not merely the outcome of economic processes; historical, cultural, and political processes also become concentrated within specific geographical areas. Therefore, in this study, NUTS-1 regions are used not only as units of economic analysis but also as approximate (proxy) indicators of geographies of identity.

kimliklere ilişkin doğrudan bilgi bulmanın zor olduğu durumlarda "bölge" kavramı bir "vekil" değişken olarak kullanılabilir.

Bu çerçeveden baktığımızda bu çalışmanın konusu olan Kürtlerin daha çok ülkenin belirli bir "bölge"sinde yaşayan insanlardan oluştuğunu kabul ediyoruz. Tabii ki Kürtlerin yalnızca belirli bir bölgede yaşayan insanlardan oluşmadığı, ülkenin her yerinde yaşadığı bir gerçektir.

Buna rağmen, Türkiye'nin doğu illerinde yaşayan nüfusun ağırlıklı olarak Kürtlerden oluştuğu kabulünden hareketle, "bölge" kavramını etnik bir grubu temsil eden bir "vekil" değişken olarak kullanmak durumundayız. Tarihî olarak bu bölgenin "Kurdistan" olarak nitelenmesi de bu bölgede oturanların çoğunun etnisite ve kültür bağlamında Kürt olduklarını yine Skrentny'nin teorisi çerçevesinde kabul edilmesi gereken bir diğer noktadır.¹¹

Ülkelerin bölgeler bağlamında tasnifine İBBS (NUTS) adı verilmektedir.¹² Avrupa'da 1970'lerde başlayan bu sınıflama sisteminin asıl amacı, bölgesel istatistikler toplamak, sosyo-ekonomik analizler yapmak ve topluma yönelik stratejik politikaların çerçevesini oluşturmaktır. Avrupa Birliği'ne (AB) üye ya da aday ülkelerde bu sistem benimsenmiş ve kullanılmaktadır. İBBS sisteminde üç düzey vardır. Türkiye için 1.Düzy 12 bölgeden, 2. Düzy 26 bölgeden, 3. Düzy ise 81 ilden oluşmaktadır.

¹¹ 'Genel olarak Kürdistan, Türkiye'nin güneydoğusu, Irak'ın kuzeyi, İran'ın kuzeybatısı ve Suriye'nin kuzeyi olmak üzere dört bölgeyi kapsamaktadır' Vikipedi. Türkiye'de Kürtlerin tarihî olarak yaşadıkları bölgelerin adına Kürdistan demek gerek. Fakat bu terimin kullanılması üzerinde genel bir baskının varlığı nedeniyle biz de bu terimi tercih ettiğimiz halde kullanmayacağız.

¹² NUTS sistemi başlangıçta ekonomik ve bölgesel gelişmişlik farklarını ölçmek amacıyla geliştirilmiş istatistiksel bir sınıflandırmadır. Ancak bölgesel farklılıklar yalnızca ekonomik süreçlerin sonucu değildir; tarihî, kültürel ve siyasal süreçler de belirli coğrafyalarda kümelenmektedir. Bu nedenle bu çalışmada NUTS-1 bölgeleri yalnızca ekonomik analiz birimleri olarak değil, aynı zamanda kimlik coğrafyalarının yaklaşık (proxy) göstergeleri olarak kullanılmaktadır.

Türkiye's NUTS Structure

NUTS Level 1 (12 Regions): TR1 İstanbul, TR2 West Marmara, TR3 Aegean, TR4 East Marmara, TR5 West Anatolia, TR6 Mediterranean, TR7 Central Anatolia, TR8 West Black Sea, TR9 East Black Sea, TRA Northeast Anatolia, TRB Central East Anatolia, TRC Southeast Anatolia.

NUTS Level 2 (26 Regions): These are subdivisions of the Level 1 regions and correspond to the areas in which development agencies operate (e.g. TR10 İstanbul, TR21 Edirne-Kırklareli-Tekirdağ).

NUTS Level 3 (81 Provinces): Each of Turkey's 81 provinces constitutes a Level 3 unit.

Keeping in mind the above discussion on the concept of "region," this study defines the NUTS-1 regions TRB and TRC as the Kurdish region. Initially, we considered it necessary to evaluate TRA separately, despite its significant similarities with these regions. This was because we assumed that the provinces of Erzurum, Erzincan, and Bayburt (TRA1) within TRA were not among the provinces with a high concentration of Kurdish population. However, during the course of the study, we also included this region within the category of the "Kurdish region" because TRA's sub-region TRA2 (Ağrı, Kars, Iğdır, and Ardahan) includes provinces with a substantial Kurdish population, and because TRA generally exhibited patterns of alignment with TRB and TRC throughout our analysis.

Consequently, the provinces of Malatya, Elazığ, Bingöl, Tunceli, Van, Muş, Bitlis, Hakkari, Gaziantep, Adıyaman, Kilis, Şanlıurfa, Diyarbakır, Mardin, Batman, Şırnak ve Siirt çalışmanın odak illeri oldu. Yaptığımız analizlerde, yukarıda da değindiğimiz gibi TRA'yı da (Erzurum, Erzincan, Bayburt Ağrı, Kars, Iğdır ve Ardahan) bu bölge içinde yorumladık.

Following these decisions, rather than using econometric models as our method of analysis, we created a series of graphs that are easy to read and interpret. We used three measures in the analyses below: BIAS, Horizontal Inequality (Lineq2), and Contribution. Of these three measures, the first, BIAS, measures the extent to which a region is advantaged or disadvantaged relative to other regions; Lineq2 measures the extent to which a region deviates from the "average"; whilst Contribution measures the extent to which a region contributes to national inequality. In other words, BIAS focuses on the relationship between a group's per capita Gross Domestic Product (GDP) (x) and the average per capita GDP of all groups in the country (X(average)), whilst Lineq2 is the logarithmic square of BIAS. Contribution, meanwhile, measures the extent to which a region's inequality value contributes to national inequality.

To put it more succinctly, BIAS gives the ratio of a region's value to the total regional value. $(BIAS = (x_i, t, k / X(average))_i, t)$. If a region's value is above the regional average, we can conclude that the region is advantaged; if it is below, it is disadvantaged. If the region is 'normal', its value will be equal to the average and therefore equal to 1.

Türkiye İBBS (NUTS) Yapısı

İBBS Düzey 1 (12 Bölge): TR1 İstanbul, TR2 Batı Marmara, TR3 Ege, TR4 Doğu Marmara, TR5 Batı Anadolu, TR6 Akdeniz, TR7 Orta Anadolu, TR8 Batı Karadeniz, TR9 Doğu Karadeniz, TRA Kuzeydoğu Anadolu, TRB Ortadoğu Anadolu, TRC Güneydoğu Anadolu.

İBBS Düzey 2 (26 Bölge): Düzey 1 bölgelerinin alt kırılımı olup, kalkınma ajanslarının faaliyet gösterdiği bölgelerdir (Örn: TR10 İstanbul, TR21 Edirne-Kırklareli-Tekirdağ gibi).

İBBS Düzey 3 (81 İl): Türkiye'deki 81 ilin her biri Düzey 3 birimini oluşturur.

Yukarıda, "bölge" konusundaki tartışmayı aklıda tutarak bu çalışmada Kürt bölgesi olarak 1. Düzeyde TRB, TRC bölgelerini aldık. Bu bölgelerle büyük benzerlik taşıyan TRA'yı önce ayrı olarak değerlendirmek ihtiyacı hissettik. Çünkü TRA'nın içindeki (TRA1) Erzurum, Erzincan, Bayburt illerinin Kürtlerin yoğun olarak yaşadığı iller arasında olmadığını düşündük. Ama yine de çalışma sürecince TRA'nın bir alt bölgesi TRA2'de (Ağrı, Kars, Iğdır ve Ardahan) gibi illerin Kürtlerin yoğun yaşadığı illerden olması ve TRA'nın çalışmamız boyunca TRA VE TRC ile ortak hareket etmesi nedeniyle bu bölgeyi de "Kürt bölgesi" içine koyduk.

Sonuçta il olarak, Malatya, Elazığ, Bingöl, Tunceli, Van, Muş, Bitlis, Hakkari, Gaziantep, Adıyaman, Kilis, Şanlıurfa, Diyarbakır, Mardin, Batman, Şırnak ve Siirt çalışmanın odak illeri oldu. Yaptığımız analizlerde, yukarıda da değindiğimiz gibi TRA'yı da (Erzurum, Erzincan, Bayburt Ağrı, Kars, Iğdır ve Ardahan) bu bölge içinde yorumladık.

Bu belirlemelerden sonra analiz yöntemi olarak ekonometrik modeller yerine herkesin okuyup izleyebileceği zaman serilerinden oluşan grafikler oluşturduk. Aşağıdaki analizlerde üç ölçü kullandık. Bunlar, BİAS, Yatay Eşitsizlik (Lineq2), ve Katkı (Contribution) ölçüleridir.

Bu üç ölçüden birincisi BİAS, bir bölgenin diğer bölgeler içinde ne ölçüde avantajlı ya da dezavantajlı olduğunu; Lineq2, bölgenin ne ölçüde "ortalamadan" sapıp saptığını; Katkı ise bölgenin ne ölçüde ulusal eşitsizliğe katkı yaptığını ölçmektedir.

Yani BİAS, bir grubun kişi başına Gayrisafi Yurtiçi Hasılası (GSYİH) olan X ile ülkedeki tüm grupların ortalama kişi başına GSYİH'si olan X (ortalama) arasındaki ilişkiye odaklanırken; Lineq2, BİAS'ın logaritmik karesidir. Katkı ise bölgenin eşitsizlik değerinin ulusal eşitsizliğe yaptığı katkısı ölçer.

Daha özlü bir anlatımla BİAS bir bölgenin değerinin toplam bölge değeri içindeki oranını vermektedir. $(BİAS = (x_i, t, k / X(ortalama))_i, t)$ Eğer bir bölgenin değeri bölge ortalama değerini üzerindeyse o bölgenin avantajlı, altında ise dezavantajlı olduğuna hükmedebiliriz. Eğer bölge "normal" bir bölgeyse ortalamaya eşit olacağından değeri de 1'e eşit olacaktır.

Lineq2 ise bölgelerin ülke ortalamasından ne ölçüde sapıp saptığını yansıtan bir ölçüdür ve ülke ortalamasına sahip gruplar için sıfır değerini alır.¹³

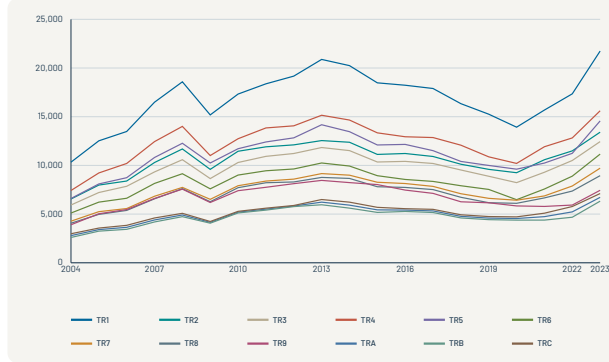
¹³ Lars-Erik Cederman, Nils B. Weidmann, and Kristian Skrede Gleditsch, "Horizontal Inequalities and Ethnonationalist Civil War: A Global Comparison," *American Political Science Review* 105, no. 3 (2011): 486.

Lineq2, is a measure reflecting the extent to which regions deviate from the national average and takes the value zero for groups with the national average.¹³

Contribution analysis, is a decomposition method that measures the extent to which each region (or group) contributes to total inequality. This analysis shows us which regions account for what proportion of the inequality.

In this section of the study, within the framework of the approach outlined above, we will generally examine the level of 'horizontal inequality' in Türkiye within the context of the 12 regions defined by the NUTS. In these assessments, we will focus particularly on the regions defined as TRA, TRB and TRC, where Kurds form the majority.

We will first compare the per capita national income (PCNI) of these regions for the period 2004-2020 with that of the country's other regions. The graph below illustrates this comparison.

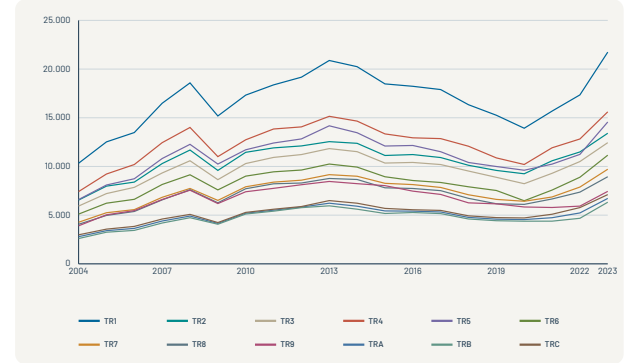

Graph 1: Regional Per Capita National Income (2004-2020)

As can be seen from the graph, although per capita national income figures followed similar trends across all regions between 2004 and 2020, the lowest-income regions were the Kurdish regions. TRC (Southeast Anatolia, represented by the dark green line) ranked the lowest, followed by TRB (Central East Anatolia, represented by the purple line), and TRA (represented by the blue line, slightly above TRB). The regions with the highest income levels were TR1 İstanbul, TR4 East Marmara, TR5 West Anatolia, TR2 Batı West Marmara, and TR3 Aegean.

Katkı analizi ise, toplam eşitsizliğin her bir bölge (veya grup) tarafından ne kadar üretildiğini ölçen bir ayrıştırma yöntemidir. Bu analiz bize eşitsizliği hangi bölgelerin ne oranda taşıdığını gösterir.

Çalışmamın bu bölümünde yukarıda sunduğum yaklaşım çerçevesinde genel olarak Türkiye'de "yatay eşitsizlik" düzeyini İBBS'nin elverdiği 12 bölge bağlamında ele alacağız. Ama bu değerlendirmelerde özellikle TRA, TRB, TRC ile tanımlanan ve özellikle Kürtlerin çoğunlukta olduğu bölgeleri dikkate alarak analizler yapacağız. Ama önce bu bölgelerin kişi başına milli gelir (KBMG) serisinin 2004-2020 yılları arasındaki konumunu ülkenin diğer bölgeleri ile karşılaştıracam. Aşağıdaki grafiği bu amaçla hazırladım.

Grafik 1: İBBS-1'deki 12 Bölgede GSYİH (2004-2020)

Grafikten görülebileceği gibi kişi başına milli gelir rakamları 2004-2020 yılları arasında diğer bölgelerle aynı değişimleri gösteriyor olsalar da en düşük olan bölgeler Kürt bölgeleridir. En altta TRC (Güneydoğu Anadolu: koyu yeşil çizgi) hemen üstünde TRB (Ortadoğu Anadolu: mor çizgi) ve TRA (TRB'nin hemen üstünde seyreden mavi çizgi). En yüksek olan bölgelerin ise TR1 İstanbul, TR4 Doğu Marmara, TR5 Batı Anadolu, TR2 Batı Marmara ve TR3 Ege olduğu görülmektedir.

Yıllar içinde 2013'e kadar bütün bölgelerde Kişi Başına Milli Gelir (KBMG) (USD) artıyor. 2013'den sonra da azalıyor. Bölgelerarası hiyerarşiyi bakarsak en üstte Batı bölgeleri yer alırken en altta Kürt bölgeleri yer almaktadır. Ortada ise TR6 (Akdeniz), TR7(Orta Anadolu), TR8 (Batı Karadeniz) ve TR9 (Doğu Karadeniz) bölgeleri sıralanmış durumdadır. Genel analizimize başlamadan önce 2004-2020 yılları arasında yatay eşitsizliğin ulusal boyutta nasıl seyrettiğine bakmamız gerekir. Aşağıda bu amaçla bir grafik verdik.

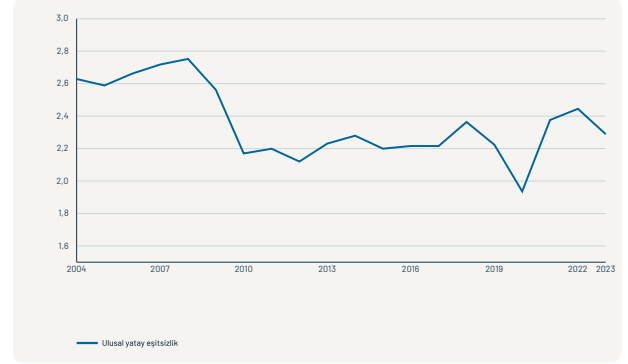
¹³ Lars-Erik Cederman, Nils B. Weidmann, and Kristian Skrede Gleditsch, "Horizontal Inequalities and Ethnonationalist Civil War: A Global Comparison," *American Political Science Review* 105, no. 3 (2011): 486.

Up until 2013, the PCNI (USD) increased in all regions. After 2013, it began to decline. Looking at the interregional hierarchy, the western regions occupy the top positions, whilst the Kurdish regions are at the bottom. In the middle are the TR6 (Mediterranean), TR7 (Central Anatolia), TR8 (West Black Sea) and TR9 (East Black Sea) regions. Before proceeding to the general analysis, we first examine how horizontal inequality evolved at the national level between 2004 and 2020. The graph below illustrates this.

Graph 2 – National horizontal inequality (Lineq2)

The graph above shows the national figures for horizontal inequality over the period under review. Interestingly, as noted earlier in this study and reflected in our analytical framework, the IMF programme, in place until 2007 had an exacerbating effect on horizontal inequality. The termination of this programme in 2008, followed immediately by the implementation of EU reforms, led to greater democratic inclusion, which in turn reduced horizontal inequality. Indeed, this trend is clearly evident from the graph above. Between 2008 and 2012, there was a significant reduction in the level of inequality (falling from 2.75 in 2008 to 2.120 in 2012). However, as can also be seen from the graph, a significant break occurred in 2012, and from 2013 onwards, the general trend in horizontal inequality was one of increase (from 2.120 in 2012 to 2.36 in 2018). Following a brief improvement after 2018, inequality has risen once again due to the impact of the COVID-19 pandemic. These findings suggest that horizontal inequality in the Turkish economy does not follow a stable trend. However, as the PCNI figures indicate, when viewed on a regional basis, it is clear that there are both advantaged and disadvantaged regions.

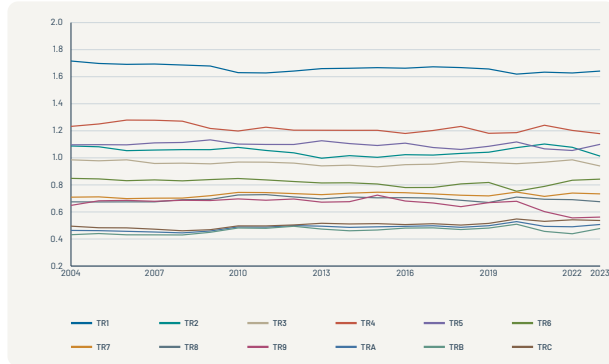
Grafik 2: Ulusal Yatay Eşitsizlik (Lineq2)

Yukarıda verdiğim grafik yatay eşitsizliğin söz konusu yıllar içindeki ulusal sayılarını vermektedir. İlginçtir, bu çalışmada daha önce değindiğimiz ve modelimizle de çerçevelemeye çalıştığımız gibi 2007'ye kadar uygulamada olan IMF programının yatay eşitsizlik bağlamında artırıcı bir etkisi olmuştur. 2008'de bu programın sona ermesi ve hemen arkasından AB reformlarının uygulamaya konulmaya başlanmasıyla demokratik kapsayıcılığın genişletilmesi yatay eşitsizliği azaltan bir etki yapmıştır. Nitekim bu olgu yukarıdaki grafikten açıkça görülmektedir. 2008-2012 yılları arasında eşitsizlik düzeyinde ciddi bir azalma gerçekleşmiştir (2008'de 2,75 iken, 2012'de 2,12'ye düşmüştür). Ne var ki, yine grafikten görülebileceği gibi, 2012'de ciddi bir kırılma yaşanmış ve 2013'den başlayarak 2018'e kadar yatay eşitsizlikte genel trend artış yönünde gerçekleşmiştir (2012'de 2,120 iken 2018'de 2,36'ya yükselmiştir). 2018'den sonra kısa da olsa bir iyileşmeden sonra bu kez de COVID-19 salgının etkisiyle eşitsizlik yeniden artmıştır. Bu bulgulardan giderek diyebiliriz ki, Türkiye ekonomisinde yatay eşitsizlik istikrarlı bir değişim göstermemektedir. Ama KBMG rakamlarının gösterdiği gibi bölge bazında baktığımızda avantajlı ve dezavantajlı bölgelerin olduğu ortadadır.

The Geography of Advantage and Disadvantage (Bias Analysis)

Who is advantaged?

Bias analysis shows to what extent a region or group is advantaged or disadvantaged relative to the national average for a specific indicator (in our example, the PCNI). Bias = X_i/X , where X_i represents the region's value and X represents the Turkish average. If Bias = 1, the region is exactly at the national average. This means that the region is neither advantaged nor disadvantaged. If Bias > 1, the region is advantaged, lying above the average. If Bias < 1, the region is disadvantaged, lying below the average.¹⁴ The graph below illustrates how the Bias values changed over time.

Graph 3: BIAS Analysis by Region

It can be observed that the lines in the graph never intersect with one another. This indicates that the regions largely maintained their relative positions between 2004 and 2024. In other words, richer regions remained rich, while poorer regions remained poor. It appears that almost nothing has changed over the course of two decades. When this graph is evaluated from a regional perspective, the following points stand out:

- TR1 (Istanbul) occupies a clearly dominant position by a wide margin. Its per capita income was 72% above the Turkish average. By 2024, this figure had declined to 64%, representing only a very slight decrease. This apparent decline does not seem

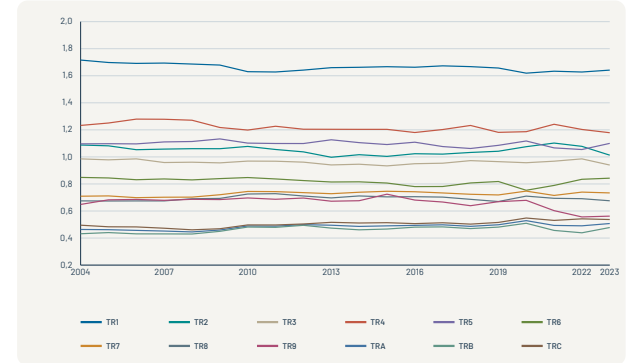
¹⁴ Interpretation of BIAS Values: < 0.67: High disadvantage / severe inequality, 0.67-0.79: Moderate disadvantage, 0.80-1.25: Near equality / tolerance range, 1.26-1.50: Moderate advantage, > 1.50: High advantage / severe inequality.

Avantaj ve Dezavantajın Coğrafyası (Bias Analizi)

Kim avantajlı?

Bias analizi bir bölgenin ya da grubun belirli bir göstergeden (örneğin KİMG) ülke ortalamasına göre ne kadar avantajlı veya dezavantajlı olduğunu gösterir. Bias= X_i/X . Burada x_i = bölgenin değerini, X = Türkiye ortalamasını göstermektedir. Eğer Bias=1 ise bölge tam Türkiye'nin ortalamasıdır. Bu da bu bölgenin ne avantajlı ve ne de dezavantajlı olduğu anlamına gelecektir. Eğer Bias>1 ise bölge ortalamasının üstünde avantajlı bir bölgedir. Eğer Bias<1 ise bu bölge ortalamasının altındadır.¹⁴

Aşağıdaki grafik Bias değerlerinin yıllar içinde aldığı değerleri gösteriyor.

Grafik 3: Bölgelere göre BIAS Analizi

Dikkat edilirse grafikteki çizgiler birbirlerini hiç kesmiyor. Bu durum, bölgelerin 2004-2024 tarihleri arasında görece olarak konumlarını büyük ölçüde korumuş olduklarını gösteriyor. Yani zengin bölgeler zengin, fakir bölgeler de fakir kalmışlar. Yirmi yılda neredeyse hiçbir şey değişmemiş gibi. Bu grafiği bölgeler bazında değerlendirirsek dikkat çeken noktalar şunlardır:

- TR1 (İstanbul) açık ara üstün bir konumda. Türkiye ortalamasının %72 üzerinde. Bu oran 2024'de %64'e düşüyor. Çok küçük bir gerileme. Bu gerileme gibi görülen düşüş,

¹⁴ BIAS değeri yorum: < 0.67 Yüksek dezavantaj / ciddi eşitsizlik, 0.67-0.79 Orta düzey dezavantaj, 0.80-1.25 Eşitlik yakın / tolerans bölgesi, 1.26-1.50 Orta düzey avantaj, > 1.50 Yüksek avantaj / ciddi eşitsizlik.

to indicate a process of impoverishment in Istanbul; rather, it appears to have resulted from a moderate improvement in the income levels of other regions.

- TR4 (East Marmara): The presence of Turkey's strong industrial cities, such as Kocaeli, Sakarya and Bursa, ensures that this region remains strong and stable.
- TR5 (West Anatolia) and TR2 (West Marmara): Both regions are above the national average. These regions include provinces such as Ankara, Eskişehir, Tekirdağ, and Çanakkale. Both areas represent relatively developed regions with income levels above the national average.
- TR3 (Aegean): A region approaching the average. In fact, this region may be considered to be above the Turkish average, but it appears to be showing a relative decline due to the faster growth of Istanbul and other industrial regions.
- TR6 (Mediterranean): Despite containing major cities such as Antalya, Adana and Mersin, it has not managed to approach the Turkish average over the past 20 years.
- TR7 (Central Anatolia) and TR8 (West Black Sea): No significant change has been observed in either region over the years.
- TR9 (East Black Sea): An interesting pattern emerges in this region. This region resembles neither the Kurdish regions nor the western regions. Having previously come close to the Turkish average, it began to experience a decline after 2015. For this reason, TR9 may be described as the "losing central region".
- TRC, TRA and TRB (Kurdish regions): TRA and TRB are the two most disadvantaged regions. TRC, whilst also a disadvantaged region, is in a better position than both of these regions. The reason for this is that TRC includes cities such as Gaziantep, Şanlıurfa and Diyarbakır; in particular, Gaziantep's industrial structure ensures that TRC is in a better position than the other two regions.

When the graph is examined by periods, a slight convergence can be observed during the 2010–2013 period. However, after 2014, the gaps between regions do not appear to narrow.

To summarise, the Bias analysis highlights the following key findings:

- The regional income hierarchy in Türkiye is extremely persistent.
- Istanbul and East Marmara are permanent core regions.
- TRA and TRB are permanent peripheral regions.
- TRC has the strongest economic performance among the peripheral regions.
- Between 2008 and 2013, there was limited convergence.
- After 2014, convergence largely came to a halt, and the regional structure has solidified once again.
- Consequently, horizontal inequality appears to be a structural rather than a temporary phenomenon in Türkiye.

İstanbul'un fakirleşmesi değil diğer bölgelerin bir miktar yükselmesinden kaynaklı görünüyor.

- TR4 (Doğu Marmara): Burada Kocaeli, Sakarya ve Bursa gibi Türkiye'nin güçlü sanayi şehirlerinin olması bu bölgenin güçlü ve istikrarlı bir bölge olmasını sağlıyor.
- TR5 (Batı Anadolu) ve TR2 (Batı Marmara): Her iki bölge de ortalamanın üstünde. Burada Ankara, Eskişehir, Tekirdağ ve Çanakkale gibi şehirler var. Her iki bölge de ortalamanın üstünde ve görece gelişmiş alanları temsil ediyor.
- TR3 (Ege): Ortalamaya yaklaşan bir bölge. Aslında Türkiye ortalamasının üzerinde diye düşünebileceğimiz bir bölge ama sınırım İstanbul ve diğer sanayi bölgelerinin daha hızlı büyümesiyle oluşan göreceli bir gerileme gösteriyor.
- TR6 (Akdeniz): Antalya, Adana ve Mersin gibi büyük şehirler olmasına rağmen 20 yıldır Türkiye ortalamasına yaklaşıyor.
- TR7 (Orta Anadolu) ve TR8 (Batı Karadeniz): her iki bölgede de yıllar içinde önemli bir değişim gözlenmiyor.
- TR9 (Doğu Karadeniz): İlginç bir durumu var. Bu bölge, ne Kürt bölgelerine benziyor ne de Batı bölgelerine. Önceleri Türkiye ortalamasına yaklaşmış olan bu bölge 2015'den sonra bir düşüş yaşamaya başlıyor. Bu nedenle de TR9'a "kaybeden orta bölge" demek durumu özetleyen bir ifade olabilir.
- TRC, TRA VE TRB (Kürt bölgeleri): TRA ve TRB en dezavantajlı iki bölge. TRC ise dezavantajlı bir bölge olmasına rağmen her iki bölgenin de üzerinde bir konuma sahip. Bunun nedeni TRC'nin içinde Gaziantep, Şanlıurfa ve Diyarbakır gibi şehirlerin olmasıdır. Özellikle Gaziantep'in sanayi yapısı TRC'nin diğer iki bölgeye göre daha iyi konumda olmasını sağlıyor.

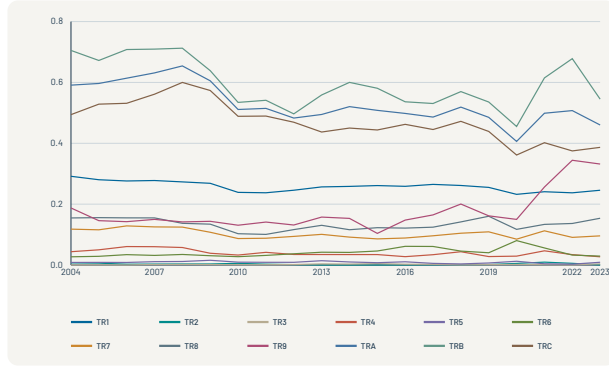
Grafiğe dönemler itibarıyla bakarsak 2010–2013 döneminde az da olsa bir yakınsama olduğu görülüyor. 2014 ve sonrasında ise bölgeler arası mesafeler kapanmıyor.

Özetlersek; Bias grafiğinin anlattığı temel hikâyeye şudur:

- Türkiye'de bölgesel gelir hiyerarşisi son derece kalıcıdır.
- İstanbul ve Doğu Marmara kalıcı çekirdek bölgelerdir.
- TRA ve TRB kalıcı çevre bölgeleridir.
- TRC çevre bölgeler içinde en güçlü ekonomik performansa sahiptir.
- 2008–2013 arasında sınırlı bir yakınsama yaşanmıştır.
- 2014 sonrasında yakınsama büyük ölçüde durmuş ve bölgesel yapı yeniden donmuştur.
- Bu nedenle yatay eşitsizlik sorunu, Türkiye'de geçici değil yapısal bir olgu görünümündedir.

The Severity of Regional Divergence (LINEQ² Analysis)

How polarised are we?

Graph 4: Horizontal Inequality by Region (Lineq2)

The graph above shows the values for the horizontal inequality measure (Lineq2). The regions at the bottom of the graph are closest to the national average, while those higher up diverge increasingly from it.

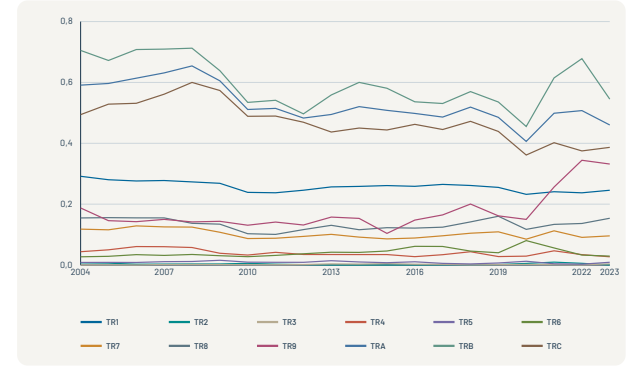
In this context, we can say that three regions are stand out as being the most distant from the national average: TRA, TRB and TRC.

The graph indicates four distinct regions in terms of horizontal levels of inequality. The three most distant (most unequal) Kurdish regions are TRA, TRB and TRC, followed by TR1 (Istanbul), then TR9, TR8 and TR7. The regions closest to the national average appear to be TR2, TR3, TR4, TR5 and TR6.

- **Very high inequality cluster:** This cluster comprises the Kurdish regions of TRA, TRB and TRC. TRB is the region with the highest level of inequality throughout the entire period. Although there was a significant easing after 2008, this trend continued only until 2012. After 2012, despite some fluctuations over time, this upward trend in horizontal inequality persisted until 2019. Since 2020, it has once again risen to its highest levels.

Bölgesel Ayrışmanın Şiddeti (LINEQ² Analizi)

Ne kadar ayrılmışız?

Grafik 4: Bölgelere Göre Yatay Eşitsizlik (Lineq2)

Yukarıdaki grafikte yatay eşitsizlik ölçütü (Lineq2) değerleri verilmiştir. Burada görsel olarak değerlendirmemiz gereken en alt sıradaki bölgelerin ülkenin KBMG değerlerinin ülke ortalamasına en yakın olanlarını, yukarıya doğru çıkıldıkça da ülke ortalamasından uzaklaşan bölgeleri görmekteyiz. Bu çerçevede üç bölgenin ülke ortalamasından epeyce kopuk olduğunu söyleyebiliriz. Bu bölgeler TRA, TRB ve TRC'dir.

Grafik, yatay eşitsizlik düzeyleri itibarıyla dört ayrı bölgeye işaret etmektedir. En uzak (en eşitsiz) üç Kürt bölgesi TRA, TRB ve TRC, sonrasında TR1 (İstanbul), sonra TR9, TR8 ve TR7 geliyor. Ülke ortalamasına en yakın bölgeler ise TR2, TR3, TR4, TR5, TR6 olduğu anlaşıyor.

- **Çok yüksek eşitsizlik kümesi:** Bu kümede Kürt bölgeleri olan TRA, TRB ve TRC yer almaktadır. TRB tüm dönem boyunca eşitsizlikte en yüksek bölgedir. 2008'den sonra oldukça ciddi bir gevşeme olmuşsa da bu eğilim ancak 2012'ye kadar devam etmiştir. 2012'den sonra zaman içinde iniş-çıkışlar olsa da yatay eşitsizlikteki bu artış eğilimi 2019'a kadar devam etmiştir. 2020 sonrasında yine en yüksek düzeylere fırlamıştır.

TRA, ikinci en yüksek yatay eşitsizliğin olduğu bir bölgedir. 2008'e kadar artan eşitsizlik TRB'de olduğu gibi 2012'ye kadar azalmıştır. Sonrasındaki karakteri ise TRB'nin hemen hemen aynıdır.

The TRA is the region with the second-highest level of horizontal inequality. As in the TRB, inequality, which had been rising until 2008, declined until 2012. Its subsequent pattern is almost identical to that of the TRB.

TRC, is a region that has consistently remained in the third-highest band. Inequality in these three regions constitutes the 'core geography' of horizontal inequality. In short, inequality in these three regions points not so much to anomalies as to a structural regional divergence.

- **Rising inequality region:** This region is primarily TR9 (East Black Sea). Starting in 2015 from a level that could be considered moderate, it experienced a sharp surge, particularly in 2022-23. This region can be viewed as a new centre of inequality.
- **Medium-high inequality cluster:** This cluster comprises TR1, TR8 and TR7. TR1 shows a fairly stable medium level of deviation. TR8 exhibits a slight upward trend, whilst TR7 remains at a low level.
- **Marginal or neutral regions:** TR2, TR3, TR4, TR5 and TR6. These regions are not outside the system but do not have a decisive impact on inequality either.

We can also draw the following conclusions from this graph:

- Inequality in Türkiye is not homogeneous. It is characterised by a persistent concentration in certain regions.
- The fact that the Kurdish regions, TRA, TRB and TRC, deviate from the national average suggests not merely horizontal inequality, but that these three regions operate under a "different regime".
- TR1-Istanbul is one of the regions with high levels of inequality. However, as can be seen from the graph, it is a fairly stable region. It shows little variation that would contribute to inequality. However, because of Istanbul's size, it effectively determines the national average and serves as a reference point in the measurement of horizontal inequality.
- The TR9 region has emerged as a new contributor to inequality. This raises the question of whether there is convergence between the regions over time? Whilst a trend towards convergence between the regions was apparent up to 2013, it is evident that this process has reversed since that date. When we examine horizontal inequality from a temporal perspective, it becomes apparent that inequality is structural rather than cyclical. This is particularly evident in the fact that the regions with a high concentration of Kurds (TRA-TRB-TRC) have remained largely distinct from the rest of the country throughout the entire period. However, although these regions show potential for convergence with the rest of the country when there are positive developments in the economy and politics, they appear to be regions where inequality increases again when those same factors operate in reverse.

TRC ise sürekli olarak üçüncü yüksek bantta yer alan bir bölgedir. Bu üç bölgedeki eşitsizlik yatay eşitsizliğin "çekirdek coğrafyasıdır". Kısacası bu üç bölgedeki eşitsizlik birer sapmadan çok yapısal bölgesel bir ayrılmaya işaret etmektedir.

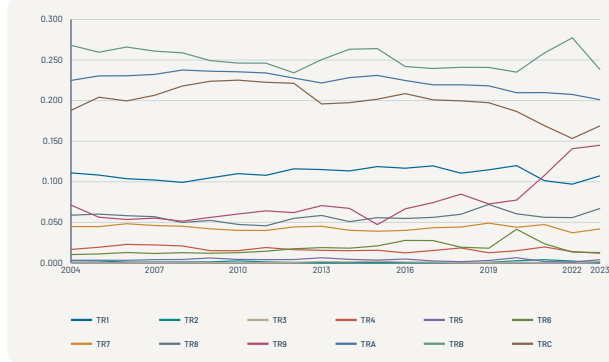
- **Yükselen eşitsizlik bölgesi:** Bu bölge esas olarak TR9 (Doğu Karadeniz) bölgesidir. Bölgedeki eşitsizlik düzeyi, orta sayılabilecek bir seviyeden 2015 yılı itibarıyla yükselmeye başlamış ve özellikle 2022-23 döneminde belirgin bir sıçrama göstermiştir. Bu bölge yeni bir eşitsizlik merkezi olarak görülebilir.
- **Orta yüksek eşitsizlik kümesi:** Bu kümede TR1, TR8 ve TR7 yer alıyor. TR1 oldukça istikrarlı bir orta düzey sapma gösteriyor. TR8 hafif artış eğilimi, TR7 ise düşük bir düzeye sahip.
- **Marjinal ya da nötr bölgeler:** TR2, TR3, TR4, TR5, TR6. Bu bölgeler sistem dışı olmayan ama eşitsizlik üzerinde belirleyici etkileri de olmayan bölgelerdir.

Bu grafikten şu sonuçları da çıkarılabiliriz:

- Türkiye'de eşitsizlik homojen değildir. Belirli bölgelerde kalıcı olarak yoğunlaşmış bir özellik taşımaktadır.
- Kürt bölgeleri olan TRA, TRB ve TRC'nin ülke ortalamasından uzaklığı sıradan bir yatay eşitsizlik olgusundan çok bu üç bölgenin "farklı bir rejime" sahip olduğunu göstermektedir.
- TR1 İstanbul eşitsizliğin yüksek olduğu bölgelerden biridir. Ama grafikten görülebileceği gibi oldukça istikrarlı bir bölgedir. Neredeyse eşitsizlik yaratacak hiçbir sapma göstermemektedir. Ama İstanbul ülke ortalamasını belirleyen bir büyüklüğe sahip olduğu için yatay eşitsizlik üretiminde bir referans noktası gibi işlev görmektedir.
- TR9 bölgesi eşitsizliğe katkı veren yeni bir bölge olarak devreye girmiştir. Peki zaman içinde bölgeler arasında yakınsama var mıdır? 2013'e kadar bölgelerarasında bir yakınsama eğilimi görünmekle birlikte bu tarihten itibaren bu sürecin tersine dönmüş olduğu görülmektedir. Yatay eşitsizliğe zaman boyutundan baktığımızda görünen, eşitsizliğin konjonktürel olmaktan çok yapısal olduğu gerçeğidir. Bu gerçek de özellikle Kürtlerin yoğun yaşadığı bölgelerin (TRA, TRB, TRC) tüm süre boyunca ülkenin diğer kesimlerinden büyük ölçüde ayrılmış olduğudur. Öte yandan, ekonomide ve siyasette olumlu gelişmeler olduğu zaman ülkenin diğer kesimlerine yakınsama potansiyeli göstermesine rağmen yine aynı nedenlerin tersten çalışması sonucunda da yeniden eşitsizliğin arttığı bölgeler olarak görülmektedir.

Drivers of Regional Divergence (Contribution Analysis) Who is driving this divergence?

The graph below illustrates the regions' contributions to horizontal inequality over time.

Graph 5: Contribution figures by region

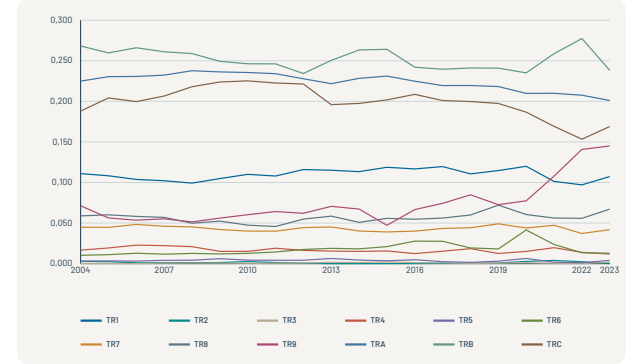
Contribution analysis is a decomposition method that measures the extent to which each region (or group) contributes to overall inequality. This analysis reveals the proportion of inequality accounted for by different regions.¹⁵ As shown in the graph, the contribution to total horizontal inequality comes mainly from regions such as TRA, TRB, and TRC (and, after 2015, TR9). The reason for this is clear: since these regions have relatively low levels of PCNI, they are located far from the national average, meaning that their deviations from the average are relatively high. This is reflected in their higher horizontal inequality (Lineq2) values. The high values of these indicators, in turn, imply that these regions make substantial contributions to national horizontal inequality (Lineq2). Therefore, it can be argued that horizontal inequality in Türkiye is not broadly distributed across all regions but is instead concentrated in a limited number of core regions.

¹⁵ The value of **Contribution** represents the share of region *i*'s inequality value in the total inequality value.

Bölgesel Ayrışmanın Taşıyıcıları (Katkı Analizi)

Bu ayrışmayı kim üretiyor?

Aşağıda verdiğimiz grafik ise bölgelerin zaman içindeki yatay eşitsizliğe olan katkılarını göstermektedir.

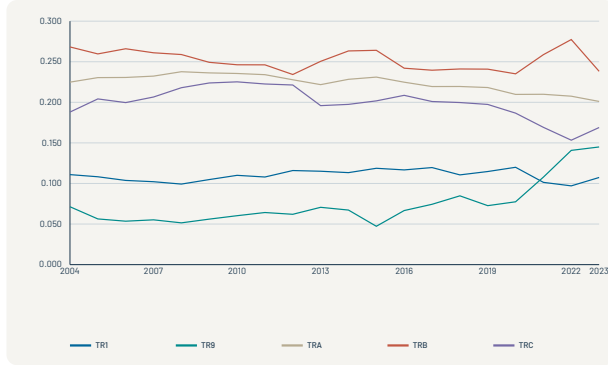
Grafik 5: Bölgesel Katkı Sayıları

Katkı analizi, toplam eşitsizliğin her bir bölge (veya grup) tarafından ne kadar üretildiğini ölçen bir ayrıştırma yöntemidir. Bu analiz bize eşitsizliği hangi bölgelerin ne oranda taşıdığını gösterir.¹⁵ Grafikte görüleceği gibi toplam yatay eşitsizliğe katkı daha çok TRA, TRB, TRC, (2015'den sonra da TR9) gibi bölgelerden gelmektedir. Bunun nedeni açıktır ki, bu bölgelerin KBMG düzeyleri görece olarak düşük olduğundan ortalamadan çok uzakta yer alırlar, yani ortalama sapmaları yüksektir. Bu da yatay eşitsizlik (Lineq2) değerlerinin yüksekliğinde kendini gösterir. Bu değerlerin yüksekliği ise ulusal yatay eşitsizliğe (Lineq2) katkılarının yüksek olduğu anlamına gelir. Buradan Türkiye'de yatay eşitsizliğin geniş tabanlı değil, belirli çekirdek bölgelerde yoğunlaşmış olduğunu söyleyebiliriz.

¹⁵ Katkı değeri, *i* bölgesinin eşitsizlik değerinin toplam eşitsizlik değeri içerisindeki payını ifade etmektedir.

Core Regions

The graph below is based on the five regions we have identified as the 'core' regions. The graph shows the contributions of TRA, TRB, TRC, TR1 and TR9 to total inequality.

Graph 6: Contributions of core regions

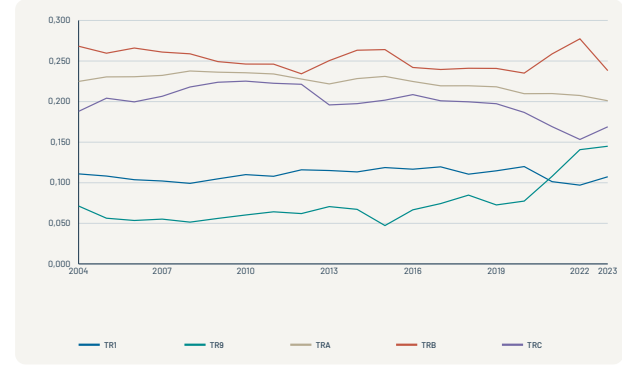
In Türkiye, horizontal inequality is not evenly distributed across all regions; rather, it reflects a core-based pattern of divergence; rather, it is a core-based divergence process arising from certain regions (particularly TRB and TRC) consistently remaining below the average. This structure makes it possible to observe simultaneous increases in both overall welfare and inequality.

The Turkish economy does not exhibit a homogeneous structure in terms of per capita income levels; there is a persistent and systematic disparity in welfare between the TRA, TRB and TRC regions and the rest of the country. This disparity points to a dual economic structure characterised by per capita income in the Kurdish region remaining at approximately half the level of that in the Turkish regions.

As can be seen from the graph, the "Contribution" breakdown reveals that horizontal inequality in Türkiye does not exhibit a broad-based distribution; on the contrary, a limited number of regions account for the lion's share of total inequality. In particular, the TRA, TRB and TRC regions together account for approximately half of total inequality; when TR9 is included, this proportion approaches 70 per cent. These findings suggest that horizontal inequality in Türkiye stems largely from the Kurdish regions. The TR9 region, meanwhile, has recently emerged as another important contributor to inequality.

Çekirdek bölgeler

Aşağıda "çekirdek" olarak kabul ettiğimiz 5 bölge üzerinden hesapladığımız bir grafik yer alıyor. Bu grafik TRA, TRB, TRC, TR1 ve TR9'un toplam eşitsizliğe yaptıkları katkıları göstermektedir.

Grafik 6: Çekirdek B

ölgelerin K

Türkiye'de yatay eşitsizlik, tüm bölgelere yayılan bir varyans artışı değil; belirli bölgelerin (özellikle TRB ve TRC) sistematik olarak ortalamanın altında kalmasıyla oluşan çekirdek temelli bir ayrışma sürecidir. Bu yapı, toplam refah artışı ile eşitsizlik artışının eşzamanlı gözlenmesini mümkün kılmaktadır.

Türkiye ekonomisi, kişi başına gelir düzeyleri açısından homojen bir yapı sergilememekte; TRA, TRB ve TRC bölgeleri ile ülkenin geri kalanı arasında kalıcı ve sistematik bir refah farkı bulunmaktadır. Bu fark, Kürt bölgesinin kişi başına gelirinin Türk bölgelerinin yaklaşık yarısı seviyesinde seyretmesiyle karakterize edilen ikili bir ekonomik yapıya işaret etmektedir.

Grafikten görülebileceği gibi "Katkı" ayrıştırması, Türkiye'de yatay eşitsizliğin geniş tabanlı bir dağılım göstermediğini, aksine sınırlı sayıda bölgenin toplam eşitsizliğin büyük bölümünü taşıdığını ortaya koymaktadır. Özellikle TRA, TRB ve TRC bölgeleri birlikte toplam eşitsizliğin yaklaşık yarısını üretirken, TR9'un da eklenmesiyle bu oran %70'e yaklaşmaktadır. Dolayısıyla diyebiliriz ki Türkiye'nin yatay eşitsizliği büyük ölçüde Kürt bölgelerinden kaynaklanmaktadır. TR9 bölgesi ise bu bölgelere ek olarak son zamanlarda gelişen bir diğer bölge olarak dikkat çekmektedir.

When we examine the trend of horizontal inequality in Türkiye over time, we see that, rather than decreasing, it continues by undergoing a structural shift; in particular, the contribution of peripheral regions to total inequality is increasing. This situation indicates that inequality is fuelled not by temporary shocks but by structural dynamics.

As can be seen from the graph, the TRB region is consistently the largest source of inequality. The values recorded for the TRB over the years are as follows:

2004	0.268
2024	0.263
2018	0.242
2002	0.277
2023	0.238

This shows that approximately one-quarter of total inequality stems from this region. The second-largest contribution comes from the TRA. The TRA's values over the years are as follows.

2004	0.225
2008	0.236
2015	0.231
2023	0.201

One might assume that, given the small population of the TRA, its contribution would also be small; however, the fact that its PCIN is well below the national average appears to have increased its contribution to inequality.

The third-largest contribution to horizontal inequality comes from the TRC. The values for the TRC over the years are as follows:

2004	0.188
2008	0.218
2016	0.209
2020	0.187
2023	0.169

The key point to note here is that TRC's contribution to inequality is decreasing over time. In fact, as we mentioned earlier, the Bias chart already showed TRC to be more favourable than TRA and TRB. The Contribution chart confirms this. In short, TRC is still generating inequality, but its capacity to do so is gradually decreasing.

Türkiye'de yatay eşitsizliğin zaman içindeki seyrine baktığımızda da, yatay eşitsizliğin azalmak yerine yeniden yapı değiştirerek devam etmekte olduğunu görüyoruz. Özellikle çevre bölgelerin toplam eşitsizlik içindeki katkısı artmaktadır. Bu durum, eşitsizliğin geçici şoklardan değil, yapısal dinamiklerden beslendiğini göstermektedir.

Grafikten izlersek TRB bölgesi kalıcı olarak en büyük eşitsizlik kaynağıdır. Yıllar içinde TRB'nin aldığı değerler şöyledir:

2004	0,268
2024	0,263
2018	0,242
2002	0,277
2023	0,238

Bu da göstermektedir ki toplam eşitsizliğin yaklaşık dörtte biri bu bölgeden gelmektedir. İkinci en büyük katkı TRA'dan gelmektedir. TRA'nın yıllar içindeki değerleri şöyledir.

2004	0,225
2008	0,236
2015	0,231
2023	0,201

TRA'nın nüfusunun az olmasından dolayı katkısının da az olacağı akla gelebilir ama KBMG'i ülke ortalamasının çok altında olması eşitsizliğe olan katkısını da arttırmış görünür.

Yatay eşitsizliğe üçüncü büyük katkı TRC'den geliyor. TRC'nin yıllar içinde aldığı değerlere bakarsak:

2004	0,188
2008	0,218
2016	0,209
2020	0,187
2023	0,169

Burada dikkat edilmesi gereken nokta TRC'nin eşitsizliğe katkısı zaman içinde azalmaktadır. Aslında bu bulgu daha önce değindiğimiz Bias grafiğinde TRC zaten TRA ve TRB'den daha avantajlı görünüyordu. Katkı grafiği de aynı şeyi söylüyor. Kısacası TRC hâlâ eşitsizlik üretiyor ama üretim kapasitesi giderek azalıyor.

Periods and Core Element

Period	TRA+TRB+TRC	TR9	TRA+TRB+TRC+TR9	TR1
2004-2007	0.692	0.059	0.751	0.1063
2008-2013	0.6892	0.0615	0.7507	0.109
2014-2019	0.6795	0.069	0.7485	0.1158
2020-2023	0.639	0.1178	0.7568	0.1063
2004-2023 Average	0.6764	0.0764	0.7528	0.1114

One of the most striking findings from the table above is that, throughout the period 2004-2023, the greatest contribution to horizontal inequality came from the TRB, TRA, TRC and TR1 regions. This result indicates that horizontal inequality in Türkiye stems primarily not from Istanbul, but from the Kurdish regions and the Northeast Anatolia regions.

The Kurdish regions account for an average of 68 per cent of total inequality over the entire period. If we include TR9, which has seen a rise in inequality in recent years, this figure rises to 75 per cent.

Our assessment of the sources of this horizontal inequality must also include Istanbul. Istanbul's contribution has fluctuated within the 10-11 per cent range over the years. Istanbul's Bias values indicated that it was the most advantaged region in the country. However, Istanbul does not appear to be the leading contributor to overall inequality. This may seem surprising, but if we recall that the 'contribution' calculation measures not just distance but also the share within total inequality, this can be considered normal. In short, the extreme disadvantage of TRB and TRA generates more inequality than Istanbul's extreme advantage. Therefore, the driving force behind Türkiye's regional inequality is not 'very wealthy Istanbul', but the severely underdeveloped peripheral regions, particularly the Kurdish regions.

TR9 also emerges as a source of inequality in both the graph and the table. This is truly a surprising situation. TR9's contributions over the years are as follows:

2004	0.071
2014	0.067
2020	0.077
2021	0.108
2022	0.153
2023	0.145

The contribution level, which stood at 7 per cent in 2004, appears to have doubled by 2023. This represents a marked increase. Whilst this region was a moderate contributor

Dönemler ve Çekirdekler

Period	TRA+TRB+TRC	TR9	TRA+TRB+TRC+TR9	TR1
2004-2007	0.692	0.059	0.751	0.1063
2008-2013	0.6892	0.0615	0.7507	0.109
2014-2019	0.6795	0.069	0.7485	0.1158
2020-2023	0.639	0.1178	0.7568	0.1063
2004-2023 Ortalama	0.6764	0.0764	0.7528	0.1114

Yukarıdaki tablodan görülen en çarpıcı sonuçlardan biri 2004-2023 boyunca yatay eşitsizliğe en büyük katkı TRB, TRA, TRC VE TR1 bölgelerinden gelmiş. Bu sonuç göstermektedir ki Türkiye'de yatay eşitsizlik esas olarak İstanbul'dan değil Kürt bölgelerinden ve Kuzeydoğu Anadolu bölgelerinden kaynaklanmaktadır.

Kürt bölgelerinin eşitsizliğe katkısı bütün dönem ortalaması olarak %68'dir. Bu bölgelere son yıllarda eşitsizliğin artan coğrafyası olan TR9'u da katarsak bu oran %75'e çıkıyor.

Bu yatay eşitsizliğin kaynakları ile ilgili yaptığımız değerlendirmeye İstanbul'u da katmak gerekir. İstanbul'un katkısı yıllar içinde %10-11 bandında seyrediyor. İstanbul'un Bias değerleri bu bölgenin en avantajlı bölgesi olduğunu gösteriyordu. Ama öyle anlaşıyor ki eşitsizlik üretiminde İstanbul lider değil. Bu şaşırtıcı olabilir ama "katkı" hesabının sadece uzaklığı değil, toplam eşitsizlik içindeki payı ölçtüğünü hatırlarsak bunun normal olduğu söylenebilir. Kısacası TRB ve TRA'nın aşırı dezavantajı, İstanbul'un aşırı avantajından daha fazla eşitsizlik üretiyor. Bu nedenle: **Türkiye'nin bölgesel eşitsizliğinin motoru "çok zengin İstanbul" değil, "çok geride kalmış çevre bölgeler"dir. Özellikle Kürt bölgeleridir.**

Yine grafikte de tabloda da yer alan eşitsizlik çekirdeklerinden biri TR9'dur. Bu gerçekten şaşırtıcı bir durumdur. TR9'un yıllar içindeki katkıları şöyledir:

2004	0,071
2014	0,067
2020	0,077
2021	0,108
2022	0,153
2023	0,145

2004'de %7 olan katkı düzeyi 2023'de iki katına çıkmış görünüyor. Bunun olağanüstü bir sıçrama olduğu açıktır. Bu bölge 2020'ye kadar orta düzey katkı yapan bir bölgeyken, 2022'de katkısının iki katından fazla artması bu bölgenin de eşitsizlik üretiminde katkısı olduğunu ortaya koyuyor. Aslında bu doğrudan Bias grafiğinde gördüğümüz gerilemeyle

up until 2020, the fact that its contribution more than doubled by 2022 demonstrates that this region, is also contributing to overall inequality. In fact, this is consistent with the decline we observe in the direct bias graph. These findings suggest that TR9 has now joined the ranks of regions that significantly contribute to inequality.

We have not taken into account other regions not included in the table, such as TR2, TR4, TR5 and TR6, as their contributions are very small. This is because their contributions to horizontal inequality are at very low levels, such as 0-1 per cent. The reason for this is that these regions are close to the Turkish average. In other words, these regions are neither particularly rich nor particularly poor, and consequently do not contribute to national inequality.

In conclusion, the Bias analysis indicates that Istanbul was the most advantaged region, whilst TRA and TRB were the most disadvantaged. The Contribution chart, however, reveals something more significant: the main source of horizontal inequality in Türkiye is not Istanbul's wealth; rather, it is the fact that TRA, TRB and TRC remain well below the national average. In other words, the structure of inequality is driven not so much by the 'excessive wealth of the core' as by the 'persistent poverty of the periphery'.

de uyumlu. Dolayısıyla TR9'un, artık eşitsizliği hissedilir ölçüde besleyen bölgeler arasına girdiğini düşündürüyor.

Tabloda yer almayan diğer bölgeleri, TR2, TR4, TR5 ve TR6 gibi, katkılarının çok küçük olması nedeniyle dikkate almadık. Çünkü bu bölgelerin yatay eşitsizliğe olan katkılar %0-1 gibi çok düşük seviyelerdedir. Bunun nedeni ise bu bölgelerin Türkiye ortalamasına yakın olmalarıdır. Bir başka deyişle bu bölgeler ne çok zengin ne de çok fakir bölgelerdir ve dolayısıyla da ulusal eşitsizlik üretmemektedirler.

Sonuç olarak diyebiliriz ki Bias grafiği bize İstanbul'un en avantajlı, TRA ve TRB'nin en dezavantajlı bölgeler olduğunu söylüyordu. Katkı grafiği ise daha önemli bir şeyi söylüyor: Türkiye'deki yatay eşitsizliğin ana kaynağı İstanbul'un zenginliği değil; TRA, TRB ve TRC'nin ulusal ortalamanın çok altında kalmasıdır. Yani eşitsizlik yapısı "çekirdeğin aşırı zenginliği"nden çok "çevrenin kalıcı yoksulluğu" tarafından üretiliyor.

Conclusion

In this study, we have addressed the Kurdish issue in Türkiye not merely as a cultural or political problem, but also as a problem of economic horizontal inequality. Drawing on Ray and Esteban's theories of polarisation and conflict, we accepted that horizontal inequality is one of the economic foundations of the alienation arising between different identities, and we investigated how the relationship between Turks and Kurds in Türkiye manifests within this framework.

The main limitation of this study is the lack of direct statistics relating to Kurdish identity. For this reason, drawing on the theoretical framework developed by John Skrentny, we used the concept of "region" as a proxy variable. We defined the TRA, TRB and TRC regions as areas with a high concentration of Kurds and conducted our analyses based on these regions.

The findings are clear. Per capita income data show that the Kurdish regions have consistently ranked among the country's lowest-income regions throughout the entire period. Bias analyses, meanwhile, reveal that this is not a temporary but a structural situation. Whilst regions such as İstanbul and East Marmara have maintained their advantageous positions for many years, the TRA and TRB regions have consistently remained the most disadvantaged. TRC, has performed better than the other two Kurdish regions, largely due to the influence of Gaziantep.

LINEQ² analyses show that the Kurdish regions are not merely low-income, but are also systematically diverging from the national average. Consequently, the TRA, TRB and TRC regions can be defined as the core geography of horizontal inequality in Türkiye. In contrast, whilst limited convergence was observed between regions during the 2008–2012 period, this trend reversed after 2013 and inequality has once again begun to rise.

One of the study's most significant findings emerges from the contribution analyses. The results indicate that horizontal inequality in Türkiye stems largely from the TRA, TRB and TRC regions. These three regions account for approximately two-thirds of total horizontal inequality. With the addition of TR9 to this structure in recent years, this proportion has approached three-quarters. This finding demonstrates that the primary source of horizontal inequality in Türkiye is not the wealth of İstanbul, but rather the fact that Kurdish regions and their surrounding areas remain persistently below the national average.

Consequently, the study reveals that horizontal inequality in Türkiye is not a temporary or cyclical phenomenon, but rather has a deep-rooted structural character, particularly in regions with a high concentration of Kurds. Therefore, a lasting resolution of the Kurdish issue appears to depend not only on political and cultural rights, but also on the development of economic policies aimed at reducing regional disparities in prosperity.

Sonuç

Bu çalışmada Türkiye'deki Kürt meselesini yalnızca kültürel ya da siyasal bir sorun olarak değil, aynı zamanda ekonomik bir yatay eşitsizlik sorunu olarak ele aldık. Ray ve Esteban'ın kutuplaşma ve çatışma teorilerinden hareketle, farklı kimlikler arasında ortaya çıkan yabancılaştırmanın ekonomik temellerinden birinin yatay eşitsizlik olduğunu kabul ettik ve Türkiye'de Türkler ile Kürtler arasındaki ilişkinin bu çerçevede nasıl bir görünüm sergilediğini araştırdık.

Çalışmanın temel sorunu, Kürt kimliğine ilişkin doğrudan istatistiklerin bulunmamasıdır. Bu nedenle John Skrentny'nin geliştirdiği teorik çerçeveden yararlanarak "bölge" kavramını vekil değişken olarak da kullandık. TRA, TRB ve TRC bölgelerini Kürtlerin yoğun yaşadığı bölgeler olarak kabul ederek analizlerimizi bu bölgeler üzerinden yürüttük.

Elde ettiğimiz bulgular oldukça açıktır. Kişi başına gelir verileri Kürt bölgelerinin bütün dönem boyunca ülkenin en düşük gelirli bölgeleri arasında yer aldığını göstermektedir. Bias analizleri ise bunun geçici değil yapısal bir durum olduğunu ortaya koymaktadır. İstanbul ve Doğu Marmara gibi bölgeler uzun yıllar avantajlı konumlarını korurken, TRA ve TRB sürekli olarak en dezavantajlı bölgeler olarak kalmıştır. TRC ise Gaziantep'in etkisiyle diğer iki Kürt bölgesine göre daha iyi bir performans göstermiştir.

LINEQ² analizleri, Kürt bölgelerinin yalnızca düşük gelirli olmadığını, aynı zamanda ülke ortalamasından sistematik biçimde uzaklaştığını göstermektedir. Bu nedenle TRA, TRB ve TRC bölgeleri Türkiye'deki yatay eşitsizliğin çekirdek coğrafyası olarak tanımlanabilir. Buna karşılık 2008–2012 döneminde bölgeler arasında sınırlı bir yakınsama görülmüş ancak 2013 sonrasında bu süreç tersine dönmüş ve eşitsizlik yeniden artış eğilimine girmiştir.

Çalışmanın en önemli bulgularından biri katkı analizlerinden elde edilmiştir. Sonuçlar, Türkiye'deki yatay eşitsizliğin büyük ölçüde TRA, TRB ve TRC bölgelerinden kaynaklandığını göstermektedir. Bu üç bölge toplam yatay eşitsizliğin yaklaşık üçte ikisini üretmektedir. Son yıllarda TR9'un da bu yapıya eklenmesiyle bu oran dörtte üçe yaklaşmaktadır. Bu bulgu bize Türkiye'deki yatay eşitsizliğin temel kaynağının İstanbul'un zenginliği değil, Kürt bölgelerinin ve çevre bölgelerin ülke ortalamasının kalıcı biçimde altında kalması olduğunu göstermektedir.

Sonuç olarak çalışma, Türkiye'de yatay eşitsizliğin geçici ya da konjonktürel bir olgu olmadığını, özellikle Kürtlerin yoğun yaşadığı bölgelerde kökleşmiş yapısal bir karakter taşıdığını ortaya koymaktadır. Bu nedenle Kürt meselesinin kalıcı biçimde çözülebilmesi, yalnızca siyasal ve kültürel haklar alanında değil, aynı zamanda bölgeler arasındaki refah farklarını azaltacak ekonomik politikaların geliştirilmesine de bağlı görünmektedir.

Kaynakça

- Acemoglu, Daron, Suresh Naidu, Pascual Restrepo, and James A. Robinson. 2015. "Democracy, Redistribution, and Inequality." In *Handbook of Income Distribution*, edited by Anthony B. Atkinson and François Bourguignon, 1885–1966. Amsterdam: Elsevier.
- Cederman, Lars-Erik, Nils B. Weidmann, and Kristian Skrede Gleditsch. 2011. Horizontal Inequalities and Ethnonationalist Civil War: A Global Comparison." *American Political Science Review* 105, no. 3: 478–495.
- Esteban, Joan, and Debraj Ray. 1994. "On the Measurement of Polarization." *Econometrica* 62, no. 4: 819–851.
- Esteban, Joan, and Debraj Ray. 1999. "Conflict and Distribution." *Journal of Economic Theory* 87, no. 2: 379–415.
- Piketty, Thomas. 2014. *Capital in the Twenty-First Century*. Cambridge, MA: Harvard University Press.
- Skrentny, John D. 2020. "Theorizing Region: Links to Ethnicity, Nation, and Race." *Sociological Theory* 38, no. 1: 1–15.
- Stewart, Frances. 2007. Horizontal Inequalities: An Introduction and Some Hypotheses." In *Conflict Prevention and Peaceful Development: Policies to Reduce Inequality and Exclusion*. CRISE Policy Conference, Queen Elizabeth House, University of Oxford, July 9–10, 2007.

DPI Aims and Objectives

Aims and objectives of DPI include:

- To contribute to broadening bases and providing new platforms for discussion on establishing a structured public dialogue on peace and democracy building.
- To provide opportunities, in which different parties are able to draw on comparative studies, analyse and compare various mechanisms used to achieve positive results in similar cases.
- To create an atmosphere whereby different parties share knowledge, ideas, concerns, suggestions and challenges facing the development of a democratic solution in Turkey and the wider region.
- To support, and to strengthen collaboration between academics, civil society and policy-makers.
- To identify common priorities and develop innovative approaches to participate in and influence democracy-building.

- Promote and protect human rights regardless of race, colour, sex, language, religion, political persuasion or other belief or opinion.

DPI aims to foster an environment in which different parties share information, ideas, knowledge and concerns connected to the development of democratic solutions and outcomes. Our work supports the development of a pluralistic political arena capable of generating consensus and ownership over work on key issues surrounding democratic solutions at political and local levels.

We focus on providing expertise and practical frameworks to encourage stronger public debates and involvements in promoting peace and democracy building internationally. Within this context DPI aims to contribute to the establishment of a structured public dialogue on peace and democratic advancement, as well as to widen and create new existing platforms for discussions on peace and democracy building. In order to achieve this we seek to encourage an environment of inclusive, frank, structured discussions whereby different parties are in the position to openly share knowledge, concerns and suggestions for democracy building and strengthening across multiple levels.

DPI's objective throughout this process is to identify common priorities and develop innovative approaches to participate in and influence the process of finding democratic solutions. DPI also aims to support and strengthen collaboration between academics, civil society and policy-makers through its projects and output. Comparative studies of relevant situations are seen as an effective tool for ensuring that the mistakes of others are not repeated or perpetuated. Therefore we see comparative analysis of models of peace and democracy building to be central to the achievement of our aims and objectives.

Demokratik Gelişim Enstitüsü'nün Amaçları ve Hedefleri

DPİ'nin amaçları ve hedefleri:

- Barışın ve demokrasinin inşası üzerine yapılandırılmış bir kamusal diyalogun oluşması için gerekli olan tartışma ortamının geliştirilmesi ve genişletilmesi.
- Farklı kesimlerin karşılaştırmalı çalışmalar vesilesiyle bir araya gelerek, farklı dünya örnekleri özelinde benzer durumlarda olumlu sonuçlar elde etmek için kullanılmış çeşitli mekanizmaları incelemesine ve analiz etmesine olanak sağlamak. Farklı kesimlerin bir araya gelerek Türkiye ve daha geniş bir coğrafyada demokratik bir çözümün geliştirilmesine yönelik bilgilerini, düşüncelerini, endişelerini, önerilerini, kaygılarını ve karşılaşılan zorlukları paylaştığı bir ortam yaratmak. Akademisyenler, sivil toplum örgütleri ve karar alıcılar arasındaki işbirliğinin desteklemek ve güçlendirmek.

- Ortak öncelikleri belirlemek ve demokrasi inşası sürecini ve sürece katılımı etkileyecek yenilikçi yaklaşımlar geliştirmek. Din, dil, ırk, renk, cinsiyet, siyasi görüş ve inanç farkı gözetmeksizin insan haklarını teşvik etmek ve korumak.

Demokratik Gelişim Enstitüsü (DPİ), Türkiye'de demokratik bir çözümün geliştirilmesi için, farklı kesimlerin bir araya gelerek bilgilerini, fikirlerini, kaygılarını ve önerilerini paylaştıkları bir ortamı teşvik etmeyi amaçlamaktadır. Çalışmalarımız, demokratik çözümün sağlanması için kilit önem taşıyan konularda fikir birliğine varma ve uzlaşılan konuları sahiplenme yeteneğine sahip çoğulcu bir siyasi alanın geliştirilmesini desteklemektedir.

Kurum olarak güçlü bir kamusal tartışmayı; barışı ve demokrasiyi uluslararası düzeyde geliştirmeye yönelik katılımları teşvik etmek için uzmanlığa ve pratiğe dayalı bir bakış açısıyla hareket ediyoruz. Bu çerçevede barış ve demokratik ilerleme konusunda yapılandırılmış bir kamusal tartışmanın oluşturulmasına katkıda bulunmayı; barış ve demokrasi inşası tartışmaları için yeni platformlar yaratmayı ve mevcut platformları genişletmeyi amaçlıyoruz.

Bu amaçlara ulaşabilmenin gereği olarak, farklı kesimlerin demokrasinin inşası ve güçlendirmesi için bilgilerini, endişelerini ve önerilerini açıkça paylaşabilecekleri kapsayıcı, samimi ve yapılandırılmış tartışma ortamını çeşitli seviyelerde teşvik etmeye çalışıyoruz. DPİ olarak farklı projelerimiz aracılığıyla akademi, sivil toplum ve karar alıcılar arasındaki işbirliğini desteklemeyi ve güçlendirmeyi de hedefliyoruz.

Board Members / Yönetim Kurulu Üyeleri

■ Kerim Yıldız (Chief Executive Officer / İcra Kurulu Başkanı)

Kerim Yıldız is an expert in conflict resolution, peacebuilding, international human rights law and minority rights, having worked on numerous projects in these areas over his career. Yıldız has received a number of awards, including from the Lawyers Committee for Human Rights for his services to protect human rights and promote the rule of law in 1996, and the Sigrid Rausing Trust's Human Rights award for Leadership in Indigenous and Minority Rights in 2005. Yıldız is also a recipient of the 2011 Gruber Prize for Justice. He has also written extensively on international humanitarian law, conflict, and various human rights mechanisms.

Kerim Yıldız çatışma çözümü, barışın inşası, uluslararası insan hakları ve azınlık hakları konusunda uzman bir isimdir ve kariyeri boyunca bu alanlarda çok çeşitli projelerde çalışmıştır. Kerim Yıldız, 1996 yılında insan haklarının korunması ve hukuk kurallarının uygulanması yönündeki çabalarından ötürü İnsan Hakları İçin Avukatlar Komitesi Ödülü'ne, 2005'te Sigrid Rausing Trust Vakfı'nın Azınlık Hakları alanında Liderlik Ödülü'ne ve 2011'de ise Gruber Vakfı Uluslararası Adalet Ödülü'ne layık görülmüştür. Uluslararası insan hakları hukuku, insancıl hukuk ve azınlık hakları konularında önemli bir isim olan Yıldız, uluslararası insan hakları hukuku ve insan hakları mekanizmaları üzerine çok sayıda yazılı esere sahiptir.

■ Nicholas Stewart KC (Chair / Yönetim Kurulu Başkanı)

Nicholas Stewart, KC, is a barrister and Deputy High Court Judge (Chancery and King's Bench Divisions) in the United Kingdom. He is the former Chair of the Bar Human Rights Committee of England and Wales and former President of the Union Internationale des Avocats. He has appeared at all court levels in England and Wales, before the Privy Council on appeals from Malaysia, Singapore, Hong Kong and the Bahamas, and in the High Court of the Republic of Singapore and the European Court of Human Rights. Stewart has also been the chair of the Dialogue Advisory Group since its founding in 2008.

Tecrübeli bir hukukçu olan Nick Stewart Birleşik Krallık Yüksek Mahkemesi (Chancery and King's Bench Birimi) ikinci hâkimidir. Geçmişte İngiltere ve Galler Barosu İnsan Hakları Komitesi Başkanlığı (Bar Human Rights Committee of England and Wales) ve Uluslararası Avukatlar Birliği (Union Internationale des Avocats) başkanlığı görevlerinde bulunmuştur. İngiltere ve Galler'de gerçekleşen ve Malezya, Singapur, Hong Kong, Bahamalar, Singapur ve Avrupa İnsan Hakları mahkemelerinin temiz konseylerinde görüş bildirdi. Stewart, 2008'deki kuruluşundan bu yana Diyalog Danışma Grubunun başkanlığını da yürütüyor.

■ Owen Bowcott

Owen Bowcott, journalist, was The Guardian's legal affairs and Ireland correspondent. He has previously been a general news reporter, foreign news editor and was Ireland correspondent during The Troubles. He studied history at Birmingham University and journalism at Cardiff University. He started off working for the Birmingham Post and later joined the BBC, working as a researcher and producer for BBC News and the current affairs programme Panorama. He has also been a reporter on The Daily Telegraph. He is co-author of a book, Beating the System, about the early years of computer hacking and the criminalisation of online activity.

Owen Bowcott, The Guardian Gazetesinin eski hukuki işler ve İrlanda muhabiridir. Kuzey İrlanda'daki Sıkıntı Yılları (The Troubles) boyunca gazetenin İrlanda muhabirliğini yapan Bowcott, daha önce de genel haber muhabiri ve dış haber editörü olarak çalışmıştır. Bowcott, Birmingham Üniversitesi'nde tarih ve Cardiff Üniversitesi'nde gazetecilik okumuştur. İş hayatına Birmingham Post'da başlayan konuşmacı, daha sonra BBC'de araştırmacı ve programcı olarak BBC News ve güncel meseleler hakkında bir program olan Panorama'ya katkıda bulunmuştur. Bowcott ayrıca The Daily Telegraph'da muhabir olarak da çalışmıştır. Erken dönem bilgisayar hileleme ve çevrimiçi faaliyetinin suç sayılması konusunda 'Sistemi Yenme' (Beating the System) başlıklı kitabın yazarı

■ Priscilla Hayner

Priscilla Hayner is an independent expert on transitional justice and process design in peace negotiations, and in addressing issues pertinent to future negotiations. She served as senior expert to the High-Level Working Group on the Environmental Consequences of the War in Ukraine, 2023-2024, and was a member of the UN Standby Team of Senior Mediation Advisers for six years, working in Sudan, Cyprus, the Central African Republic, and elsewhere. She led a strategy group on transitional justice to assist the Colombian talks through 2016, and was human rights advisor to the Kenya talks in 2008. Hayner co-founded the International Center for Transitional Justice in 2001. She is the author of two books, *Unspeakable Truths* and *The Peacemaker's Paradox*. She is based in New York City.

Priscilla Hayner, barış müzakerelerinde geçiş dönemi adaleti ve süreç tasarımı ve gelecekteki müzakerelerle ilgili konuların ele alınması konusunda bağımsız bir uzmandır. 2023-2024 Ukrayna Savaşının Çevresel Sonuçları Üst Düzey Çalışma Grubu'nda kıdemli uzman olarak görev yapmış ve altı yıl boyunca Sudan, Kıbrıs, Orta Afrika Cumhuriyeti ve başka yerlerde çalışarak BM Kıdemli Arabuluculuk Danışmanları Bekleme Ekibi'nin bir üyesi olmuştur. Kolombiya görüşmelerine 2016 yılına kadar yardımcı olmak için geçiş dönemi adaleti üzerine bir strateji grubunu yönetti ve 2008 yılında Kenya görüşmelerinde insan hakları danışmanlığı yaptı. Hayner 2001 yılında Uluslararası Geçiş Dönemi Adaleti Merkezi'ni kurmuştur. Unspeakable Truths ve The Peacemaker's Paradox adlı iki kitabın yazarıdır. New York'ta yaşamaktadır.

■ Arild Humlen

Arild Humlen is a lawyer and Director of the Norwegian Bar Association's Legal Committee. He is widely published within a number of jurisdictions, with emphasis on international civil law and human rights, and he has lectured at the law faculty of several universities in Norway. Humlen is the recipient of the Honor Prize of the Bar Association of Oslo for his work on the rule of law and in 2015 he was awarded the Honor Prize from the international organisation Save the Children for his efforts to strengthen the legal rights of children.

Hukukçu olan Arild Humlen aynı zamanda Norveç Barosu Hukuk Komitesi'nin direktörüdür. Uluslararası medeni hukuk ve insan hakları gibi yargı alanları üzerine çok sayıda yazısı yayınlanmış, Norveç'te bir dizi hukuk fakültesinde ders vermiştir. Oslo Barosu bünyesinde Sığınmacılık ve Göçmenlik Hukuku Davaları Çalışma Grubu başkanı olarak yaptığı çalışmalardan dolayı Oslo Barosu Onur Ödülü'ne layık görülmüştür.

■ Antonia Potter Prentice

Antonia Potter Prentice is currently the Director of Alliance 2015 – a global network of humanitarian and development organisations. Prentice has extensive experience on a range of humanitarian, development, peacemaking and peacebuilding issues through her previous positions, including interim Senior Gender Adviser to the Joint Peace Fund for Myanmar and providing technical advice to the Office of the Special Envoy of the UN Secretary General to the Yemen peace process. Prentice has also been involved in various international organisations including UN Women, Dialogue Advisory Group, and Centre for Humanitarian Dialogue. Prentice co-founded the Athena Consortium as part of which she acts as Senior Manager on Mediation Support, Gender and Inclusion for the Crisis Management Initiative (CMI) and as Senior Adviser to the European Institute for Peace (EIP).

Antonia Potter Prentice, insani yardım kuruluşlarının ve kalkınma örgütlerinin küresel ağı olan İttifak 2015'in direktörüdür. Prentice, Myanmar için Ortak Barış Fonu'na geçici Kıdemli Cinsiyet Danışmanı ve Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri Yemen Özel Elçisi Ofisi'ne teknik tavsiyeler vermek de dahil olmak üzere insancıl faaliyetler, kalkınma, barış yapma ve barış inşası gibi konularda sivil toplum bünyesinde 17 yıllık bir çalışma tecrübesine sahiptir. BM Kadınları, Diyalog Danışma Grubu ve İnsani Yardım Diyalogu Merkezi gibi çeşitli uluslararası örgütlerde görev yapan Prentice, kurucuları arasında yer aldığı Athena Konsorsiyumu Arabuluculuk Desteği, Toplumsal Cinsiyet ve Kaynaştırma için Kriz Yönetimi İnsiyatifinde yöneticilik ve Avrupa Barış Enstitüsü'ne (EIP) başdanışmanlık yapmaktadır.

Council of Experts / Uzmanlar Kurulu Üyeleri

■ Bertie Ahern

Bertie Ahern is the former Taoiseach (Prime Minister) of Ireland, a position to which he was elected following numerous Ministerial appointments as well as that of Deputy Prime Minister. A defining moment of Mr Ahern's three terms in office as Taoiseach was the successful negotiation of the Good Friday Agreement in April 1998. Mr Ahern held the Presidency of the European Council in 2004, presiding over the historic enlargement of the EU to 27 member states. Since leaving Government in 2008 Mr Ahern has dedicated his time to conflict resolution and is actively involved with many groups around the world. Current roles include Co-Chair of The Inter Action Council; Member of the Clinton Global Initiative; Member of the International Group dealing with the conflict in the Basque Country; Honorary Adjunct Professor of Mediation and Conflict Intervention in NUI Maynooth; Member of the Kennedy Institute of NUI Maynooth; Member of the Institute for Cultural Diplomacy, Berlin; Member of the Varkey Gems Foundation Advisory Board; Member of Crisis Management Initiative; Member of the World Economic Forum Agenda Council on Negotiation and Conflict Resolution; Member of the IMAN Foundation; Advisor to the Legislative Leadership Institute Academy of Foreign Affairs; Senior Advisor to the International Advisory Council to the Harvard International Negotiation Programme; and Director of Co-operation Ireland.

Tecrübeli bir siyasetçi olan Bertie Ahern bir dizi bakanlık görevinden sonra İrlanda Cumhuriyeti Başbakanı olarak görev yapmıştır. Bertie Ahern'in başkanlık yaptığı dönemdeki en belirleyici gelişme 1998 yılının Nisan ayında Hayırlı Cuma Anlaşmasıyla sonuçlanan barış görüşmesi müzakerelerinin başlatılması olmuştur. Ahern, 2004 yılında Avrupa Konseyi başkanlığı görevini yürütürken Avrupa Birliği'nin üye ülke sayısının 27'ye çıktığı tarihsel süreçte payı olan en önemli isimlerden biri olmuştur. 2008 yılında aktif siyasetten çekilen Bertie Ahern o tarihten bu yana bütün zamanını çatışma çözümü çalışmalarına ayırmakta ve bu amaçla pek çok grupta temaslarda bulunmaktadır. Ahern'in hali hazırda sahip olduğu ünvanlar şunlardır: The Inter Action Council Eşbaşkanlığı, Clinton Küresel İnsiyatifi Üyeliği, Bask Ülkesindeki Çatışma Üzerine Çalışma Yürüten Uluslararası Grup Üyeliği, İrlanda Ulusal Üniversitesi Arabuluculuk ve Çatışmaya Müdahale Bölümü Fahri Profesörlüğü, Berlin Kültürel Diplomasi Enstitüsü Üyeliği, Varkey Gems Vakfı Danışma Kurulu Üyeliği, Kriz İdaresi İnsiyatifi Üyeliği, Dünya Ekonomik Forumu Müzakere ve Çatışma Çözümü Forumu Konsey Üyeliği, Harvard Uluslararası Müzakere Programı Uluslararası Danışmanlar Konseyi Başkanlığı.

■ Dermot Ahern

Dermot Ahern is a former Irish Member of Parliament and Government Minister and was a key figure for more than 20 years in the Irish peace process, including in negotiations for the Good Friday Agreement and the St Andrews Agreement. He also has extensive experience at the EU Council level, including as a key negotiator and signatory to the Constitutional and Lisbon Treaties. In 2005, he was appointed by the then UN Secretary General Kofi Annan, to be a Special Envoy on the issue of UN Reform.

Geçmişte İrlanda Parlamentosu milletvekiliği ve kabinede bakanlık görevlerinde bulunan Dermot Ahern, 20 yıldan fazla bir süre İrlanda barış sürecinde anahtar bir rol oynamıştır ve bu süre içinde Belfast Anlaşması (Hayırlı Cuma Anlaşması) ve St. Andrews Anlaşması için yapılan müzakerelere dahil olmuştur. AB Konseyi seviyesinde de önemli tecrübeleri olan Ahern, AB Anayasası ve Lizbon Antlaşmaları sürecinde de önemli bir arabulucu ve imzacı olmuştur. 2005 yılında dönemin Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri Kofi Annan tarafından BM Reformu konusunda özel temsilci olarak atanmıştır.

■ Prof. Dr. Mehmet Asutay

Professor Dr. Mehmet Asutay is a Professor of Middle Eastern and Islamic Political Economy & Finance at the Durham University Business School, UK. He researches, teaches and supervises research on Islamic political economy and finance, Middle Eastern economic development and finance, the political economy of the Middle East, including Turkish and Kurdish political economies. He is the Director of the Durham Centre for Islamic Economics and Finance and the Managing Editor of the Review of Islamic Economics, as well as Associate Editor of the American Journal of Islamic Social Science. He is the Honorary Treasurer of the BRISMES (British Society for Middle Eastern Studies); and of the IAIE (International Association for Islamic Economics).

Dr. Mehmet Asutay, İngiltere'deki Durham Üniversitesi'nin İşletme Fakültesi'nde Ortadoğu'nun İslami Siyasal Ekonomisi ve Finansı alanında profesör olarak görev yapmaktadır. Asutay Türk ve Kürt siyasal ekonomisi, İslami siyasal ekonomi, ve Ortadoğu'da siyasal ekonomi konularında dersler vermekte, araştırmalar yapmakta ve yapılan araştırmalara danışmanlık yapmaktadır.

■ Ali Bayramoğlu

Ali Bayramoğlu is a writer and political commentator. Since 1994, he has contributed as a columnist for a variety of newspapers. He is currently a columnist for daily Karar. He is a member of the Wise Persons Committee in Turkey, established during the peace process between 2013-2015.

Ali Bayramoğlu, yazar ve siyasi yorumcudur. 1994 yılından bu yana çeşitli gazetelerde köşe yazarlığı yaptı. Halen, günlük Karar gazetesinde köşe yazmaya devam etmektedir. Türkiye'de 2013-2015 yılları arasında gerçekleşen Çözüm Sürecinde Akil İnsanlar Heyeti üyesidir.

■ Prof. Christine Bell

Professor Christine Bell is a legal expert based in Edinburgh, Scotland. She is Professor of Constitutional Law and Assistant Principal (Global Justice) at the University of Edinburgh, Co-director of the Global Justice Academy, and a member of the British Academy. She was chairperson of the Belfast-based human rights organization, the Committee on the Administration of Justice, from 1995-7, and a founder member of the Northern Ireland Human Rights Commission established under the terms of the Belfast Agreement. In 1999 she was a member of the European Commission's Committee of Experts on Fundamental Rights. She is an expert on transitional justice, peace negotiations, constitutional law and human rights law. She regularly conducts training on these topics for diplomats, mediators and lawyers, has been involved as a legal advisor in a number of peace negotiations, and acted as an expert in transitional justice for the UN Secretary-General, the Office of the High Commissioner for Human Rights, and UNIFEM.

İskoçya'nın başkenti Edinburgh'ta faaliyet yürüten bir hukukçudur. Edinburgh Üniversitesi'nde Anayasa hukuku profesörü olarak ve aynı üniversite bünyesindeki Küresel Adalet Projesinde Müdür yardımcısı olarak görev yapmaktadır. İngiliz Akademisi üyesi de olan Bell, 1995-1997 yılları arasında Belfast merkezli İnsan Hakları örgütü Adalet İdaresi Komisyonu başkanı ve Belfast Anlaşması şartları çerçevesinde kurulan Kuzey İrlanda İnsan Hakları Komisyonu kurucu üyesi olarak görev yaptı. 1999'da ise Avrupa Komisyonu Temel Haklar Uzmanlar Komitesi üyeliğinde bulundu. Temel uzmanlık alanları Geçiş Dönemi Adaleti, Barış Müzakereleri, Anayasa Hukuku ve İnsan Hakları olan Prof. Bell, aynı zamanda bu konularda diplomat, arabulucu ve hukukçulara eğitim vermekte, BM Genel Sekreterliği, İnsan Hakları Yüksek Komiserliği Ofisi ve UNIFEM'in de dahil olduğu kurumlarda hukuk danışmanı olarak görev yapmaktadır.

■ Noah Bonsey

Noah Bonsey is a Political Advisor at the Centre for Humanitarian Dialogue (HD) and has worked on Syria and regional conflict dynamics since 2009. He was previously at the UN Department of Political and Peacebuilding Affairs and was Senior Syria Analyst at the International Crisis Group (ICG) from 2013-2018. Noah's work focuses include geopolitical dynamics of the Syrian war and evolving roles of non-state actors. He has travelled regularly to northern Syria throughout the conflict. Noah was lead author of several ICG reports, and his work has appeared in Foreign Policy, Al-Sharq al-Awsat, the New York Times and other publications. He holds a bachelor's in political science from Williams College, a master's in Arabic from the University of Maryland, and studied in Damascus in 2006 and 2008-2009.

Noah Bonsey, Centre for Humanitarian Dialogue'da (HD) Siyaset Danışmanı olarak görev yapmaktadır ve 2009 yılından bu yana Suriye ile bölgesel çatışma dinamikleri üzerine çalışmaktadır. Daha önce Birleşmiş Milletler BM Siyasi ve Barış İnşası İşleri Departmanı'nda görev almış, 2013-2018 yılları arasında ise International Crisis Group'ta (Uluslararası Kriz Grubu- ICG) Kademeli Suriye Analisti olarak çalışmıştır. Suriye savaşının tüm döneminde kuzeyde sahayı düzenli biçimde takip eden Bonsey, çatışmanın jeopolitik dinamikleri ve devlet dışı aktörlerin dönüşen konumları üzerine çalışmaktadır. ICG'nin birçok raporunda basyazar olarak görev yapan Bonsey'in çalışmaları Foreign Policy, Al-Sharq al-Awsat, New York Times gibi pek çok önemli yayın kuruluşlarında yayınlamıştır. Williams College'da siyaset bilimi lisansını ve Maryland Üniversitesi'nde Arapça yüksek lisansını tamamlayan Bonsey, 2006 ve 2008-2009 dönemlerinde ise Şam'da eğitim almıştır.

■ Oral Çalışlar

Oral Çalışlar completed his studies at the Ankara University Faculty of Political Sciences. Was President of the Club of Socialist Thought at the university, as well as Secretary-General of the Ankara University Student Union. Wrote for Türk Solu Journal which was launched in 1967 and for the Aydınlık journal which was launched in 1968. Was member of the editorial board of Aydınlık journal. Was arrested after the 12th of March 1971 military coup. Remained imprisoned for three years until the Amnesty law adopted in 1974. Was Editor in Chief for the Aydınlık daily newspaper launched in 1978. Was arrested again after the 12th of September 1980 military coup and released in August 1988 after four years in prison. Lived in Hamburg between 1990 and 1992 upon the invitation of the Senate of Hamburg. Worked for Cumhuriyet daily between 1992 and 2008. Broadcast television programmes on different channels, including TRT, 24TV, 360, and SKYTÜRK. Transferred from Cumhuriyet daily to Radikal daily in 2008. Between 2004-2007, he was in board of Turkish Journalists Association. He has a permanent press card. Became Editor in Chief for Taraf daily in 2013. Was part of the Wise People Committee in the same year. Later had to leave Taraf daily alongside Halil Berktaş, Alper Görmüş, Vahap Coşkun, Erol Katircioğlu, Mithat Sancar, and Yıldırım Oğur, among others, after the intervention of the Gülen Congregation. Returned to Radikal daily. Started writing for Posta daily after 2016, when Radikal was discontinued. Continues work as a commentator on TV news channels. Has 20 published books, including The Leaders' Prison, Hz. Ali, Mamak Prison from the 12th of March to 12th of September, The Kurdish Issue with Öcalan and Buray, My 68 Memoirs, The Alevis, When Deniz and Friends Were Executed, My Childhood in Tarsus, The History of Gulenism. Recipient of a large number of journalism and research awards. Married (1976) to author and journalist İpek Çalışlar. Father of author Reşat Çalışlar.

Oral Çalışlar Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi'nde eğitimini tamamladı. Üniversitede Sosyalist Fikir Kulübü başkanlığını ve Ankara Üniversitesi Öğrenci Birliği genel sekreterliğini yaptı. 1967'de kurulan Türk Solu ve 1967'de kurulan Aydınlik dergileri için yazdı. Ayrıca Aydınlik dergisinin yayın kurulu üyesiydi. 12 Mart 1971 darbesinden sonra tutuklandı ve 1974'te af yasağı çıkana kadar üç yıl cezaevinde kaldı. 1978 yılında çıkan Aydınlik Gazetesi'nin yazı işleri müdürlüğünü yaptı. 12 Eylül 1980 darbesi sonrasında tekrardan tutuklandı ve dört yıl cezaevinde kaldıktan sonra Ağustos 1988'de tahliye edildi. Hamburg Senato'sunun daveti üzerine gittiği Hamburg'da 1990-1992 yılları arasında yaşadı. 1992 ve 2008 yılları arasında Cumhuriyet Gazetesi'nde çalıştı. TRT, 24TV, 360 ve SKYTÜRK de dâhil olmak üzere çeşitli kanallarda televizyon programı yaptı. 2008 yılında Cumhuriyet'ten Radikal Gazetesi'ne geçiş yaptı. 2004-2007 yılları arasında Türkiye Gazeteciler Cemiyeti Yönetim Kurulu'ndaydı. Kendisinin sürekli basın kartı bulunmaktadır. 2013 yılında Taraf Gazetesi Yazı İşleri Müdürü oldu. Aynı yıl Akil İnsanlar Heyeti'nde yer aldı. Daha sonra, Gülen Cemaati'nin müdahalesi sonucunda, Halil Berktaş, Alper Görmüş, Vahap Coşkun, Erol Katircioğlu, Mithat Sancar, Yıldırım Oğur ve diğerleriyle birlikte Taraftan ayrıldı. Radikal'e geri dönüş yaptı. Radikal Gazetesi kapandıktan sonra, 2016 yılında Posta Gazetesi için yazmaya başladı. Televizyon programlarına siyaset yorumcusu olarak katılmaya devam etmektedir. 20 kitap yayınlamıştır. Bunların arasında 'Liderler Hapishanesi', 'Hz. Ali', 'Mamak Askeri Cezaevi', 'Öcalan ve Burak'la Kürt Sorunu', '68 Anılarım', 'Aleviler', 'Denizler İdamı Giderken', 'Çocukluğumun Tarsusu' ve 'Fetullahçılığın Tarihi' de bulunmaktadır. Gazetecilik ve araştırma alanlarında birçok ödülle sahiptir. 1976'dan beri yazar ve gazeteci İpek Çalışlar ile evlidir. Yazar Reşat Çalışlar'ın babasıdır.

■ Cengiz Çandar

Cengiz Çandar is currently a columnist for Al-Monitor, a widely respected online magazine that provides analysis on Turkey and the Middle East. He is a former war correspondent and an expert on the Middle East. He served as a special adviser to the former Turkish president, Turgut Özal. Cengiz Çandar is a Distinguished Visiting Scholar at the Stockholm University Institute for Turkish Studies (SUITS).

Kıdemli bir gazeteci ve köşe yazarı olan Çandar uzun yıllar Radikal gazetesi için köşe yazarlığı yapmıştır. Al Monitor haber sitesinde köşe yazarlığı yapmaktadır. Ortadoğu konusunda önemli bir uzman olan Çandar, bir dönem savaş muhabiri olarak çalışmış ve Türkiye eski Cumhurbaşkanı merhum Turgut Özal'a özel danışmanlık yapmıştır.

■ Andy Carl

Andy Carl is an independent expert on conflict resolution and public participation in peace processes. He believes that building peace is not an act of charity but an act of justice. He co-founded and was Executive Director of Conciliation Resources. Previously, he was the first Programme Director with International Alert. He is currently an Honorary Fellow of Practice at the School of Law, University of Edinburgh. He serves as an adviser to a number of peacebuilding initiatives including the Inclusive Peace and Transition Initiative at the Graduate Institute in Geneva, the Legal Tools for Peace-Making Project in Cambridge, and the Oxford Research Group, London.

Andy Carl çatışma çözümü ve barış süreçlerine kamusal katılımın sağlanması üzerine çalışan bağımsız bir uzmandır. Barışın inşasının bir hayrseverlik faaliyetinden ziyade adaletin yerine getirilmesi çabası olduğuna inanan Carl, çatışma Çözümü alanında çalışan etkili kurumlardan biri olan Conciliation Resources'un kurucularından biridir. Bir dönem Uluslararası Uyarı (International Alert) isimli kurumda Program Direktörü olarak görev yapan Carl, halen Edinburgh Üniversitesi Hukuk Fakültesi bünyesinde Fahri Bilim Kurulu Üyesi olarak görev yapmaktadır. Barış inşası üzerine çalışan Cenevre Mezunlar İnsiyatifi bünyesindeki Barış ve Geçiş Dönemi İnsiyatifi, Cambridge'te yürütülen Barışın İnşası için Yasal Araçlar Projesi ve Londra'da faaliyet yürüten Oxford Araştırma Grubu gibi bir dizi kurum ve oluşuma danışmanlık yapmaya devam etmektedir.

■ Dr Esra Çuhadar

Dr. Esra Çuhadar currently works on the United Nations standby team of senior mediation advisers as a process design and inclusion expert. She has worked with various civil society and governmental actors and supported numerous dialogue and mediation initiatives in S. Caucasus, Ukraine, Turkey, Cyprus, and between Israel-Palestine, Greece-Turkey, Turkey-Armenia, and Somalia-Somaliland. She has more than twenty years of experience in researching, teaching, and practicing dialogue facilitation, mediation, and conflict assessment. She is a thought leader on designing inclusive peace processes with her extensive research and applied work in this area. She worked to advance the inclusion of civil society and women in places including Afghanistan, Cameroon, Turkey, and Venezuela. She contributed to women's capacity building in peacebuilding and co-founded the Turkey antenna of the Mediterranean Women Mediators Network in 2019. Prior to joining the stand-by team, Esra worked as a senior expert on dialogue and inclusion at the United States Institute of Peace, as a regional mediator for the World Bank, advisor to the mediation support unit of the OSCE, senior research fellow at Inclusive Peace, and associate professor at Bilkent University in Turkey. Esra received and managed numerous research grants, received awards and fellowships, and published extensively in leading journals and books on inclusive peace process and dialogue design, and evaluation of peacebuilding. Esra Çuhadar received her MA and Ph.D. from Maxwell School of Citizenship and Public Affairs of Syracuse University in the USA. She speaks English and Turkish.

Esra Çuhadar şu anda Birleşmiş Milletler'in kıdemli arabuluculuk danışmanlarından oluşan ekipte (UN Stanby Team) üst düzey arabulucu danışmanı olarak çalışmaktadır. Çeşitli sivil toplum ve hükümet aktörleriyle çalışan Çuhadar, Güney Kafkasya, Ukrayna, Türkiye, Kıbrıs ve İsrail-Filistin, Yunanistan-Türkiye, Türkiye-Ermenistan ve Somali-Somaliland arasında çok sayıda diyalog ve arabuluculuk girişimini destekledi. Diyaloglara olanak tanıma, arabuluculuk ve çatışma değerlendirmesi konusunda araştırma, öğretim ve uygulama ayaklarında yirmi yıldan fazla deneyime sahiptir. Kapsayıcı barış süreçlerinin dizaynı alanındaki kapsamlı araştırmaları ve uygulamalı çalışmaları ile bu alanda bir düşünce lideridir. Afganistan, Kamerun, Türkiye ve Venezuela gibi yerlerde sivil toplumun ve kadınların süreçlere dahil edilmesini geliştirmek için çalışmalar yapmıştır. Barış inşasında kadınların kapasite gelişmesine katkıda bulunmuş ve 2019'da Akdeniz Kadın Arabulucular Ağı'nın Türkiye antenininin eş kurucularından biri olmuştur. Esra, BM ekibine katılmadan önce Amerika Birleşik Devletleri Barış Enstitüsü'nde diyalog ve katılım konusunda kıdemli uzman olarak çalışmıştır. Dünya Bankası bölgesel arabulucusu, OSCE arabuluculuk destek birimi danışmanı, Inclusive Peace'te kıdemli araştırma görevlisi ve Türkiye'de Bilkent Üniversitesi'nde doçent olarak görev yapmıştır. Çuhadar birçok sayıda araştırma hibesi almış ve yönetmiştir. Pek çok ödül ve burs kazanmış, kapsayıcı barış süreci ve diyalog dizaynı ile barış inşasının değerlendirilmesi üzerine önde gelen dergilerde ve kitaplarda kapsamlı yazıları yayınlamıştır. Çuhadar yüksek lisans ve doktora derecelerini ABD'deki Syracuse Üniversitesi Maxwell Yurttaşlık ve Halkla İlişkiler Okulu'ndan almıştır. İngilizce ve Türkçe bilmektedir.

■ Dr. Vahap Coşkun

Dr. Vahap Coşkun is a Professor of Law at University of Dicle in Diyarbakır where he also completed his bachelor's and master's degrees in law. Coşkun received his PhD from Ankara University Faculty of Law. He has written for Serbestiyet and Kurdistan24 online newspaper. He has published books on human rights, constitutional law, political theory and social peace. Coşkun was a member of the Wise Persons Committee in Turkey in the team that was responsible for the Central Anatolian Region.

Dicle Üniversitesi Hukuk Fakültesi'nde öğretim üyesidir. Lisans ve İlsansüstü eğitimi Dicle Üniversitesi'nde tamamladıktan sonra Ankara Üniversitesi'nde Hukuk Doktorasını tamamlamıştır. Serbestiyet ve Kurdistan 24 online gazetelerinde yazar Coşkun, insan hakları, anayasa hukuku, siyaset teorisi ve toplumsal barış konulu kitaplar yayınlamıştır. Coşkun, Akil İnsanlar Heyeti'nin İç Anadolu Bölgesi ekibinde yer almıştır.

■ Ayşegül Doğan

Ayşegül Doğan is a journalist who has conducted interviews, created news files and programmes for independent news platforms. She studied at the Faculty of Cultural Mediation and Communications at Metz University, and Paris School of Journalism. As a student, she worked at the Ankara bureau of Agence-France Presse (AFP), the Paris bureau of Courier International and at the Kurdish service of The Voice of America. She worked as a programme creator at Radyo Ekin, and as a translator-journalist for the Turkish edition of Le Monde Diplomatique. She was a lecturer at the Kurdology department of National Institute of Oriental Languages and Civilizations in Paris. She worked on political communications for a long time. From its establishment in 2011 to its closure in 2016, she worked as a programmes coordinator at IMC TV. She prepared and presented the programme "Gündem Müzakere" on the same channel.

Bağımsız haber platformlarına özel röportaj, haber dosyası ve programlar hazırlayan gazeteci Ayşegül Doğan; Metz Üniversitesi Medyasyon Kültürel ve İletişim Fakültesi'nin ardından eğitimine Paris Yüksek Gazetecilik Okulu'nda devam etti. Okul yıllarında, Fransız Haber Ajansı-AFP'nin Ankara, Courier International'ın Paris bürosunda ve Amerika'nın Sesi Kürtçe servisinde gazeteciliği deneyimledi. Radyo Ekin'de programcı, Le Monde Diplomatique Türkçe'de çevirmen gazeteci olarak çalıştı. Paris'te yaşadığı süre içinde Doğu Dilleri ve Medeniyetleri Enstitüsü Kürdoloji bölümünde okutmanlık yaptı. Uzunca bir süre siyaset iletişimi ile ilgilendi. 2011'de kurulan IMC TV 2016'da kapatılana dek; program koordinatörü olarak çalıştı. Aynı kanalda "Gündem Müzakere" programını hazırladı ve sundu. Halen ülkesindeki pek çok meslektaş gibi etik ilkelere bağlı; bağımsız bir gazeteci olarak çalışma arayış, istek ve heyecanını koruyor.

■ Vegard Ellefsen

Vegard is a Norwegian diplomat who retired 31 August 2019 from the foreign service when he left his last posting as ambassador to Ankara. He has been twice posted to NATO both as Permanent representative on the North Atlantic Council and deputy to the same position. He has earlier been posted to the Norwegian mission to the U.N. in New York and to the Embassy in Ottawa. In the Norwegian Ministry of foreign affairs he has been Political Director, Director General for the Regional division, Director of the Minister's secretariat and special envoy to the Sudan peace talks and special envoy to Syria and Iraq. Mr. Ellefsen has a Master in Political Science from the University of Oslo.

Norveçli bir diplomat olan Vegard, 31 Ağustos 2019'da dışişlerinden emekli olduğunda Ankara'da büyükelçi olarak görev yapmaktaydı. İki kere NATO'ya atanan Vergard, Kuzey Atlantik Konseyi Daimi Temsilcisi ve Daimi Temsilci Yardımcısı olarak görev yapmıştır. Daha öncesinde de New York'ta Norveç Birleşmiş Milletler Daimi Temsilciliği'nde ve Ottowa Büyükelçiliği'nde bulundu. Norveç Dış İşleri Bakanlığı'nda Siyasi İşler Direktörü, Bölgesel Bölünme Genel Müdürü, bakanın Özel Kalem Müdürlüğü Direktörü, Sudan barış müzakereleri özel temsilcisi ve Suriye ve Irak özel temsilcisi olarak görev aldı. Ellefsen Oslo Üniversitesi'nde Siyaset Bilimi yüksek lisansı yapmıştır.

■ Prof. Dr. Fazıl Hüsni Erdem

Professor Dr. Fazıl Hüsni Erdem is Professor of Constitutional Law and Head of the Department of Constitutional Law at Dicle University, Diyarbakir. In 2007, Erdem was a member of the commission which was established to draft a new constitution to replace the Constitution of 1982 which was introduced following the coup d'etat of 1980. Erdem was a member of the Wise Persons Committee in Turkey, established by then Prime Minister Erdoğan, in the team that was responsible for the South-eastern Anatolia Region.

Dicle Üniversitesi Hukuk Fakültesi Anayasa Hukuku Anabilim Dalı Başkanı'dır. 2007'de, 1980 darbesinin takiben yürürlüğe giren 1982 darbe anayasasını değiştirmek üzere kurulan yeni anayasa hazırlama komisyonunda yer almıştır. Erdem, 2013'de Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti tarafından Demokratik açılım ve çözüm süreci kapsamında oluşturulan Akil İnsanlar Heyeti'nin Güneydoğu Anadolu Bölgesi ekibinde görev almıştır.

■ Prof. Dr. Salomón Lerner Febres

Professor Dr. Salomón Lerner Febres holds a PhD in Philosophy from Université Catholique de Louvain. He is Executive President of the Center for Democracy and Human Rights and Professor and Rector Emeritus of Pontifical Catholic University of Peru. He is former President of the Truth and Reconciliation Commission of Peru. Prof. Lerner has given many talks and speeches about the role and the nature of university, the problems of scholar research in higher education and about ethics and public culture. Furthermore, he has participated in numerous conferences in Peru and other countries about violence and pacification. In addition, he has been a speaker and panellist in multiple workshops and symposiums about the work and findings of the Truth and Reconciliation Commission of Peru. He has received several honorary doctorates as well as numerous recognitions and distinctions of governments and international human rights institutions.

Prof. Salomón felsefe alanındaki doktora eğitimini Belçika'daki Université Catholique de Louvain'de tamamlamıştır. Peru'daki Pontifical Catholic Üniversitesi'nin onursal rektörü sıfatını taşıyan Prof. Salomón Lerner Febres, aynı üniversite bünyesindeki Demokrasi ve İnsan Hakları Merkezi'nin de başkanlığını yapmaktadır. Peru Hakikat ve Uzlaşma Komisyonu eski başkanıdır. Üniversitenin rolü ve doğası, akademik çalışmalarda karşılaşılan zorluklar, etik ve kamu kültürü konulu çok sayıda konuşma yapmış, şiddet ve pasifizm konusunda Peru başta olmak üzere pek çok ülkede yapılan konferanslara konuşmacı olarak katılmıştır.

■ Prof. Mervyn Frost

Professor Mervyn Frost teaches International Relations, and was former Head of the Department of War Studies, at King's College London, UK. He was previously Chair of Politics at the University of Natal, Durban, South Africa and was President of the South African Political Studies Association. He currently sits on the editorial boards of International Political Sociology and the Journal of International Political Theory, among others. He is an expert on human rights in international relations, humanitarian intervention, justice in world politics, democratising global governance, the just war tradition in an era of New Wars, and ethics in a globalising world.

London'daki King's College'in Savaş Çalışmaları bölümünün başkanlığını yapmaktadır. Daha önce Güney Afrika'nın Durban şehrindeki Natal Üniversitesi'nde Siyaset Bilimi bölümünün başkanlığını yapmıştır. Güney Afrika Siyaset Çalışmaları Enstitüsü Başkanlığı görevinde de bulunan Profesör Frost, İnsan Hakları ve Uluslararası İlişkiler, İnsancıl Müdahale, Dünya Siyasetinde Adayet, Küresel Yönetimin Demokratikleştirilmesi, Yeni Savaşlar Döneminde Adil Savaş Geleneği ve Küreselleşen Dünyada Etik gibi konularda uzman bir isimdir.

■ David Gorman

David has more than 25 years of experience in the field of peacemaking. He started his career in the Middle East and he went on to work for international organisations on a wide range of conflicts around the world. David has been based in the Philippines, Indonesia, Liberia, Bosnia as well as the West Bank and Gaza and has been working in Eurasia for the last several years. He graduated from the London School of Economics, was featured in the award winning film 'Miles and War' as well as several publications and has published several articles on mediation.

David'in barış inşası alanında 25 yıldan fazla deneyimi bulunmaktadır. David kariyerine Orta Doğu'da başladı ve daha sonra uluslararası kurumlarda, dünyanın çeşitli yerlerinde olan çatışmalar üzerinde çalıştı. Kendisi Filipinler, Endonezya, Liberya, Bosna, Batı Şeria ve Gazze'de bulundu. Son birkaç yıldır da Avrasya bölgesinde çalışmaktadır. David London School of Economics'den mezun oldu, ödüllü 'Miles and War' filminde ve çeşitli yayınlarda yer aldı ve arabuluculukla ilgili çeşitli makaleler yayımladı.

■ Martin Griffiths

Martin Griffiths is a senior international mediator and currently the UN's Under-Secretary-General for Humanitarian Affairs and Emergency Relief Coordinator, Office for the Coordination of Humanitarian Affairs (OCHA) after previously serving as the UN's Envoy to Yemen. From 1999 to 2010 he was the founding Director of the Centre for Humanitarian Dialogue in Geneva where he specialised in developing political dialogue between governments and insurgents in a range of countries across Asia, Africa and Europe. He is a co-founder of Inter Mediate, a London based NGO devoted to conflict resolution, and has worked for international organisations including UNICEF, Save the Children, Action Aid, and the European Institute of Peace. Griffiths has also worked in the British Diplomatic Service and for the UN, including as Director of the Department of Humanitarian Affairs (Geneva), Deputy to the Emergency Relief Coordinator (New York), Regional Humanitarian Coordinator for the Great Lakes, Regional Coordinator in the Balkans and Deputy Head of the Supervisory Mission in Syria (UNSMIS).

Kıdemli bir uluslararası arabulucu olan eski Birleşmiş Milletler Yemen Özel Temsilcisi Martin Griffiths, Birleşmiş Milletler İnsani Yardım Koordinasyon Ofisi'nde (OCHA) İnsani Yardım ve Acil Durum Yardımı Koordinatörü Genel Sekreter Başyardımcısı olarak görev yapmaktadır. Asya, Afrika ve Avrupa kıtalarındaki çeşitli ülkelerde hükümetler ile isyancı gruplar arasında siyasi diyalog geliştirilmesi üzerine çalışan Cenevre'deki İnsani Diyalog Merkezi'nin (Centre for Humanitarian Dialogue) kurucu direktörü olan Martin Griffiths 1999-2010 yılları arasında bu görevi sürdürmüştür. Çatışma çözümü üzerine çalışan Londra merkezli Inter Mediate'ni kurucuları arasında bulunan Griffiths, UNICEF, Save the Children ve Action Aid isimli uluslararası kurumlarda da görev yapmıştır. İngiltere Diploması Servisi'ndeki hizmetlerinin yanı sıra Birleşmiş Milletler bünyesinde Cenevre Ofisi'nde İnsani Faaliyetler Bölümü'nde yönetici, New York ofisinde Acil Yardım Koordinatörü yardımcılığı, Büyük Göller (Great Lakes) bölgesinde İnsani Yardım Koordinatörü, Balkanlarda BM Bölgesel Koordinatörü ve BM eski Genel Sekreteri Kofi Annan'ın BM ve Arap Birliği adına Suriye özel temsilciliği yaptığı dönemde kendisine baş danışmanlık yapmıştır.

■ Kezban Hatemi

Kezban Hatemi holds an LL.B. from Istanbul University and is registered with the Istanbul Bar Association. She has worked as a self employed lawyer, as well as Turkey's National Commission to UNESCO and a campaigner and advocate during the Bosnian War. She was involved in drafting the Turkish Civil Code and Law of Foundations as well as in preparing the legal groundwork for the chapters on Religious Freedoms and Minorities and Community Foundations within the Framework Law of Harmonization prepared by Turkey in preparation for EU accession. She has published articles on women's, minority groups, children, animals and human rights and the fight against drugs. She is a member of the former Wise Persons Committee in Turkey, established by then Prime Minister Erdoğan, and sits on the Board of Trustees of the Technical University and the Darulacaze Foundation.

İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi'nden mezun olduktan sonra İstanbul Barosuna kayıtlı olarak avukatlık yapmaya başlamıştır. Serbest avukatlık yapmanın yanı sıra UNESCO Türkiye Milli Komisyonu'nda hukukçu olarak görev yapmış, Bosna savaşı sırasında sürdürülen savaş karşıtı kampanyalarda aktif olarak yer almıştır. Türkiye'nin Avrupa Birliği'ne üyelik süreci gereği hazırlanan Uyum Yasaları Çerçeve Yasasının Dini Özgürlükler, Azınlıklar ve Vakıflar ile ilgili bölümlerine ilişkin hukuki çalışmalarda yer almış, Türk Ceza Kanunu ve Vakıflar Kanunu'nun taslaklarının hazırlanmasında görev almıştır. İnsan hakları, kadın hakları, azınlık hakları, çocuk hakları, hayvan hakları ve uyuşturucu ile mücadele konularında çok sayıda yazılı eseri vardır. Recep Tayyip Erdoğan'ın başbakanlığı döneminde oluşturulan Akıl İnsanlar Heyetinde yer almıştır. Bunun yanı sıra İstanbul Üniversitesi ile Darülaceze Vakfı Mütevelli heyetlerinde görev yapmaktadır.

■ Nazan Haydari

Nazan Haydari is Professor of Media Department at İstanbul Bilgi University, Turkey. Her research area consists of intercultural communication, feminist media studies, and critical media pedagogy with a particular interest in communication for peace building, community media, participatory action research and gendered radio histories. She is the director of Center for Conflict Resolution Studies and advisory board member for the Center for Intercultural Dialogue (<https://centerforinterculturaldialogue.org/>) She was involved in the development of various participatory media projects with street-involved children, and disadvantaged youngsters. She is the co-editor of Case Studies in Intercultural Dialogue (2015, Kendal Hunt). Currently working towards the completion of a co-authored book manuscript on an oral history project with women radio broadcasters of 1970s in Turkey. She holds a PhD in Telecommunications and MAIA in Communications and Development from Ohio University.

Nazan Haydari, İstanbul Bilgi Üniversitesi Medya Bölümü'nde İletişim profesördür.

Haydari'nin araştırma alanını, kültürlerarası iletişim, feminist medya çalışmaları ve barış inşası iletişimine odaklanan eleştirel medya pedagojisi, topluluk medyası, katılımlı eylem araştırması ve cinsiyetçi radyo tarihçeleri oluşturmaktadır. Çatışma Çözümü Çalışmaları Merkezi'nin direktörü ve Kültürlerarası Diyalog Merkezi'nin (<https://centerforinterculturaldialogue.org/>) danışma kurulu üyesidir. Sokak çocukları ve dezavantajlı gençlerle çeşitli katılımlı medya projelerinin geliştirilmesinde yer almıştır. Kültürlerarası Diyalogda Vaka Çalışmaları'nın (2015, Kendal Hunt) eş editörüdür. Halen Türkiye'de 1970'lerin kadın radyocuları ile sözlü tarih projesi üzerine ortak yazarlı bir kitap taslağının tamamlanması için çalışmaktadır. Telekomünikasyon alanında doktora, Ohio Üniversitesi'nden İletişim ve Kalkınma alanında MAIA derecesine sahiptir.

Dr. Edel Hughes

Dr. Edel Hughes is a Lecturer in Law at the School of Law, National University of Ireland, Galway. Prior to joining NUI Galway, Dr. Hughes was a Senior Lecturer in Law at Middlesex University and previously worked at the University of East London and the University of Limerick. She was awarded an LL.M. and a PhD in International Human Rights Law from the National University of Ireland, Galway, in 2003 and 2009, respectively. Her research interests are in the areas of international human rights law, public international law, and conflict transformation, with a regional interest in Turkey and the Middle East. She has published widely on these areas.

Dr. Edel Hughes, Ulusal İrlanda Galway Üniversitesi Hukuk Fakültesi'nde öğretim üyesidir. Daha önce Middlesex Üniversitesi Hukuk Fakültesi'nde kıdemli öğretim üyesi olarak görev yapmış ve ayrıca Doğu Londra Üniversitesi Hukuk Fakültesi ve Limerick Üniversitesi'nde çalışmıştır. Hughes, yüksek lisans ve doktorasını 2003-2009 yılları arasında İrlanda Ulusal Üniversitesi'nde Uluslararası İnsan Hakları Hukuku alanında tamamlamıştır. Hughes'un birçok yayınının da bulunduğu çalışma alanları içinde, Orta Doğu'yu ve Türkiye'yi de kapsayan şekilde, uluslararası insan hakları hukuku, uluslararası kamu hukuku ve çatışma çözümü yer almaktadır.

Kadir İnanır

Kadir İnanır was born in 1949 Fatsa, Ordu. He is an acclaimed actor and director, and has starred in well over a hundred films. He has won several awards for his work in Turkish cinema. He graduated from Marmara University Faculty of Communication. In 2013 he became a member of the Wise Persons Committee for the Mediterranean region.

Ünlü oyuncu ve yönetmen Kadir İnanır, 100'dü aşkın filmde rol almış ve Türk sinemasına katkılarından dolayı pek çok ödüle layık görülmüştür. 1949 senesinde Ordu, Fatsa'da doğan İnanır, Marmara Üniversitesi İletişim Fakültesi Radyo-Televizyon Bölümünden mezun olmuştur. 2013 senesinde barış sürecini yönetmek amacıyla kurulan Akil İnsanlar Heyeti'ne Akdeniz Bölgesi temsilcisi olarak girmiştir.

Prof. Dr. Ahmet İnsel

Professor Ahmet İnsel is a former faculty member of Galatasaray University in Istanbul, Turkey and Paris 1 Panthéon Sorbonne University, France. He is Managing Editor of the Turkish editing house, İletişim, and member of the editorial board of monthly review, Birikim. He is a regular columnist at Cumhuriyet newspaper and an author who published several books and articles in both Turkish and French.

İletişim Yayınları Yayın Kurulu Koordinatörlüğünü yürüten Ahmet İnsel, Galatasaray Üniversitesi ve Paris 1 Panthéon-Sorbonne Üniversitesi'nde öğretim üyesi olarak görev yapmıştır. Birikim Dergisi yayın kolektifi üyesi ve Cumhuriyet Gazetesinde köşe yazarıdır. Türkçe ve Fransızca olmak üzere çok sayıda kitabı ve makalesi bulunmaktadır.

Aleka Kessler

Aleka Kessler works as Project Officer at the Centre for Humanitarian Dialogue (HD). Having joined HD in 2017 to work on Syria, Aleka has been coordinating mediation project in complex conflict settings. Previously, Aleka also worked with Médecins Sans Frontières and the United Nations Association Mexico. She holds a degree in International Relations from the University of Geneva and a Master's degree in Development Studies from the Graduate Institute of International and Development Studies in Geneva, where she specialized in humanitarian affairs, negotiation and conflict resolution.

Aleka Kessler İnsani Diyalog Merkezi'nde (HD) proje sorumlusu olarak çalışmaktadır. Suriye üzerinde çalışmak için 2017 yılında HD'ye katılan Kessler, karmaşık çatışma ortamlarında arabuluculuk projesini yürütmektedir. Kessler daha önce Sınır Tanımayan Doktorlar ve Meksika Birleşmiş Milletler Derneği'nde çalışmıştır. Lisans eğitimi Cenevre Üniversitesi Uluslararası İlişkiler Bölümü'nde tamamlayan Kessler, daha sonra yüksek lisansını yine Cenevre'de bulunan Uluslararası ve Kalkınma Çalışmaları Yüksek Lisans Enstitüsü'nde (IHEID) Kalkınma Çalışmaları alanında yaptı. Kessler insani yardım, arabuluculuk ve çatışma çözümü alanlarında uzmanlaşmıştır.

Avila Kilmurray

Avila Kilmurray is a founding member of the Northern Ireland Women's Coalition. She was part of the Coalition's negotiating team for the Good Friday Agreement and has written extensively on community action, the women's movement and conflict transformation. She serves as an adviser on the Ireland Committee of the Joseph Rowntree Charitable Trust as well as a board member of Conciliation Resources (UK) and the Institute for British Irish Studies. She was the first Women's Officer for the Transport & General Workers Union for Ireland (1990-1994) and from 1994-2014 she was Director of the Community Foundation for Northern Ireland, managing EU PEACE funding for the re-integration of political ex-prisoners in Northern Ireland as well as support for community-based peace building. She is a recipient of the Raymond Georis Prize for Innovative Philanthropy through the European Foundation Centre. Kilmurray is working as a consultant with The Social Change Initiative to support work with the Migrant Learning Exchange Programme and learning on peace building.

Avila Kilmurray, Kuzey İrlanda Kadın Koalisyonu'nun kurucusudur ve bu siyasi partinin temsilcilerinden biri olarak Hayırlı Cuma Anlaşması müzakerelerine katılmıştır. Toplumsal tepki, kadın hareketi ve çatışmanın dönüşümü gibi konularda çok sayıda yazılı eseri vardır. Birleşik Krallık ve İrlanda'da aralarında Conciliation Resources (Uzlaşma Kaynakları), the Global Fund for Community Foundations (Toplumsal Vakıflar için Kürsel Fon) , Conflict Resolution Services Ireland (İrlanda Çatışma Çözümü Hizmetleri) ve the Institute for British Irish Studies (Britanya ve İrlanda Çalışmaları Enstitüsü) isimli kurumlarda yönetim kurulu üyesi olarak görev yapmaktadır. 1990-94 yılları arasında Ulaşım ve Genel İşçiler Sendikası'nda Kadınlardan Sorumlu Yönetici olarak çalışmış ve bu görevi yerine getiren ilk kadın olmuştur. 1994-2014 yılları arasında Kuzey İrlanda Toplum Vakfı'nın direktörlüğünü yapmış ve bu görevi sırasında eski siyasi mahkumların yeniden entegrasyonu ile barışın toplumsal zeminde yeniden inşasına dair Avrupa Birliği fonlarının idaresini yürütmüştür. Avrupa Vakıflar Merkezi tarafından verilen Yenilikçi Hayırseverler Raymond Georis Ödülü'nün de sahibidir.

■ Prof. Ram Manikkalingam

Professor Ram Manikkalingam is founder and director of the Dialogue Advisory Group, an independent organisation that facilitates political dialogue to reduce violence. He is a member of the Special Presidential Task Force on Reconciliation in Sri Lanka and teaches politics at the University of Amsterdam. Previously, he was a Senior Advisor on the Sri Lankan peace process to then President Kumaratunga. He has served as an advisor with Ambassador rank at the Sri Lanka Mission to the United Nations in New York and prior to that he was an advisor on International Security to the Rockefeller Foundation. He is an expert on issues pertaining to conflict, multiculturalism and democracy, and has authored multiple works on these topics. He is a founding board member of the Laksham Kadirgamar Institute for Strategic Studies and International Relations, Colombo, Sri Lanka.

Amsterdam Üniversitesi Siyaset Bilimi Bölümünde misafir Profesör olarak görev yapmaktadır. Sri Lanka devlet başkanına barış süreci için danışmanlık yapmıştır. Danışmanlık görevini hala sürdürmektedir. Uzmanlık alanları arasında çatışma, çöktürülülük, demokrasi gibi konular bulunan Prof. Ram Manikkalingam, Sri Lanka'daki Laksham Kadirgamar Stratejik Çalışmalar ve Uluslararası İlişkiler Enstitüsü'nün kurucu üyesi ve yönetim kurulu üyesidir.

■ Bejan Matur

Bejan Matur is a renowned Turkey-based author and poet. She has published ten works of poetry and prose. In her writing she focuses mainly on Kurdish politics, the Armenian issue, minority issues, prison literature and women's rights. She has won several literary prizes and her work has been translated into over 28 languages. She was formerly Director of the Diyarbakır Cultural Art Foundation (DKSV). She is a columnist for the *Daily Zaman*, and occasionally for the English version, *Today's Zaman*.

Türkiye'nin önde gelen şair ve yazarlarından biridir. Şiir ve gazetecilik alanında yayımlanmış 10 kitabı bulunmaktadır. 2012 yılının başına kadar yazdığı düzenli köşe yazılarında Kürt siyaseti, Ermeni sorunu, gündelik siyaset, azınlık sorunları, cezai yazıları ve kadın sorunu gibi konuları işlemiştir. Yayımları 28 değişik dile çevrilen Matur, çok sayıda edebiyat ödülü sahibidir. Diyarbakır Kültür ve Sanat Vakfı Kurucu Başkanlığı görevinde bulunmuştur.

■ Prof. Monica McWilliams

Professor Monica McWilliams teaches in the Transitional Justice Institute at Ulster University in Northern Ireland. She currently serves on a three-person panel established by the Northern Ireland government to make recommendations on the disbandment of paramilitary organisations in Northern Ireland. During the Northern Ireland peace process, Prof. McWilliams co-founded the Northern Ireland Women's Coalition political party and was elected as a delegate to the Multi-Party Peace Negotiations, which took place in 1996 to 1998. She was also elected to serve as a member of the Northern Ireland Legislative Assembly from 1998 to 2003. Prof. McWilliams is a signatory of the Belfast/Good Friday Agreement and has chaired the Implementation Committee on Human Rights on behalf of the British and Irish governments. For her role in delivering the peace agreement in Northern Ireland, Prof. McWilliams was one recipient of the John F. Kennedy Leadership and Courage Award.

Prof. Monica McWilliams, Ulster Üniversitesi'ndeki Geçiş Dönemi Adaleti Enstitüsü'ne bağlı Kadın Çalışmaları Bölümünde öğretim üyesidir. 2005- 2011 yılları arasında Kuzey İrlanda İnsan Hakları Komisyonu Komiseri olarak Kuzey İrlanda Haklar Beyannamesi için tavsiyeler hazırlamaktan sorumlu olarak görev yapmıştır. Kuzey İrlanda Kadın Koalisyonu'nun kurucularından olan Prof. McWilliams 1998 yılında Belfast (Hayırlı Cuma) Barış Anlaşması'nın imzalanmasıyla sonuçlanan Çok Partili Barış Görüşmeleri'nde yer almıştır.

■ Roelf Meyer

Meyer is currently a consultant on international peace processes having advised parties in Northern Ireland, Sri Lanka, Rwanda, Burundi, Iraq, Kosovo, the Basque Region, Guyana, Bolivia, Kenya, Madagascar, and South Sudan. Meyer's experience in international peace processes stems from his involvement in the settlement of the South African conflict in which he was the government's chief negotiator in constitutional negotiations with the ANC's chief negotiator and current South African President, Cyril Ramaphosa. Negotiating the end of apartheid and paving the way for South Africa's first democratic elections in 1994, Meyer continued his post as Minister of Constitutional Affairs in the Cabinet of the new President, Nelson Mandela. Meyer retired as a Member of Parliament and as the Gauteng leader of the National Party in 1996 and co-founded the United Democratic Movement (UDM) political party the following year. Retiring from politics in 2000, Meyer has since held a number of international positions, including membership of the Strategy Committee of the Project on Justice in Times of Transition at Harvard University.

Roelf Meyer, Güney Afrika'daki barış sürecinde iktidar partisi Ulusal Parti adına başmüzakereci olarak görev yapmıştır. O dönem Afrika Ulusal Kongresi (ANC) adına başmüzakereci olarak görev yapan ve şu an Güney Afrika devlet başkanı olan Cyril Ramaphosa ile birlikte yürüttüğü müzakereler sonrasında Güney Afrika'daki ırkçı apartheid rejim sona erdirilmiş ve 1994 yılında ülkedeki ilk özgür seçimlerin yapılması sağlanmıştır. Yapılan seçim sonrası yeni devlet başkanı seçilen Nelson Mandela kurduğu ilk hükümette Roelf Meyer'e Anayasal İlişkilerden Sorumlu Bakan olarak görev vermiştir. Roelf Meyer 2011-2014 yılları arasında Güney Afrika Savunma Değerlendirme Komitesine başkanlık yapmış, aynı zamanda aktif olan bazı barış süreçlerine dahil olarak Kuzey İrlanda, Sri Lanka, Ruanda, Burundi, Irak, Kosova, Bask Bölgesi, Guyana, Bolivya, Kenya, Madagaskar ve Güney Sudan'da çatışan taraflara danışmanlık yapmıştır.

■ Mark Muller QC

Mark Muller, QC, is a senior advocate at Doughty Street Chambers (London) and the Scottish Faculty of Advocates (Edinburgh) where he specialises in public international law and human rights. Muller is also currently on the UN Department of Political Affairs Standby Team of Mediation Experts and is the UN Special Envoy to Syria in the Syrian peace talks. He has many years' experience of advising numerous international bodies, such as Humanitarian Dialogue (Geneva) and Inter-Mediate (London) on conflict resolution, mediation, confidence-building, ceasefire, power-sharing, humanitarian law, constitution-making and dialogue processes. Muller also co-founded Beyond Borders and the Delfina Foundation.

Mark Muller Londra merkezli Doughty Street Chambers Hukuk Bürosu'na ve Edinburgh'daki İskoç Avukatlar Birliği'ne bağlı olarak çalışan tecrübeli bir hukukçudur. Uluslararası kamu hukuku ve insan hakları hukuku alanında uzman olan Muller, Afganistan, Libya, Irak ve Suriye gibi çeşitli çatışma alanlarında uzun seneler çatışma çözümü, arabuluculuk, çatışmasızlık ve iktidar paylaşımı konusunda danışmanlık hizmeti vermiştir. 2005'den bu yana İnsani Diyalog için Merkez (Centre for Humanitarian Dialogue), Çatışma Ötesi (Beyond Borders) ve Inter Mediate (Arabulucu) isimli kurumlara kıdemli danışmanlık yapmaktadır. Harvard Hukuk Fakültesi üyesi olan Muller bir dönem İngiltere ve Galler Barosu İnsan Hakları Komisyonu başkanlığı ve Barolar Konseyi Hukukun Üstünlüğü Birimi başkanlığı görevlerini de yürütmüştür. Kültürel diyalog yoluyla barışı ve uluslararası anlayışı teşvik etme amacıyla İskoçya'da kurulan Sınırlar Ötesi (Beyond Borders) isimli oluşumun kurucusu olan Muller halen BM Siyasal İlişkiler Birimi bünyesindeki Arabulucular Destek Ekibinde Kıdemli Arabuluculuk Uzmanı olarak görev yapmaktadır.

■ Avni Özgürel

Mehmet Avni Özgürel is a Turkish journalist, author and screenwriter. Having worked in several newspapers such as Daily Sabah and Radikal, Özgürel is currently the editor in chief of the daily Yeni Birlik and a TV programmer at TRT Haber. He is the screenwriter of the 2007 Turkish film, Zincirbozan, on the 1980 Turkish coup d'état, Sultan Avrupa'da (2009), on Sultan Abdülaziz's 1867 trip to Europe; and Mahpeyker (2010); Kösem Sultan, on Kösem Sultan. He is also the screenwriter and producer of 2014 Turkish film, Darbe (Coup), on the February 07, 2012 Turkish intelligence crisis. In 2013 he was appointed a member of the Wise Persons Committee in Turkey established by then Prime Minister Erdoğan.

Gazeteci-yazar Avni Özgürel, uzun yıllar Milliyet, Akşam, Sabah ve Radikal gibi çeşitli gazetelerde haber müdürlüğü ve köşe yazarlığı yaptı. 2013 yılında Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti tarafından Demokratik açılım ve çözüm süreci kapsamında oluşturulan Akil İnsanlar Heyeti üyesidir. 1980 darbesini konu eden belgesel film Zincirbozan (2007), Sultan Abdülaziz'in 1867'de Avrupa'ya yaptığı yolculuğu konu eden Sultan Avrupa'da (2009), Mahpeyker: Kösem Sultan (2010) ve 7 Şubat Millî İstihbarat Teşkilatı (MİT) operasyonunun anlatıldığı "Darbe" filmleri senaristliğini ve yapımcılığını üstlendiği projeler arasındadır. Özgürel, şu anda Yeni Birlik gazetesinin sahibi ve genel yayın yönetmenidir. Ayrıca TRT Haber'de program yapmaktadır.

■ Prof. John Packer

Professor John Packer is Associate Professor of Law and Director of the Human Rights Research and Education Centre (HREC) at the University of Ottawa in Canada. Prof. Packer has worked for inter-governmental organisations for over 20 years, including in Geneva for the UN High Commissioner for Refugees, the International Labour Organisation, and for the UN High Commissioner for Human Rights. From 1995 to 2004, Prof. Packer served as Senior Legal Adviser and then the first Director of the Office of the OSCE High Commissioner on National Minorities in The Hague. In 2012 – 2014, Prof. Packer was a Constitutions and Process Design Expert on the United Nation's Standby Team of Mediation Experts attached to the Department of Political Affairs, advising in numerous peace processes and political transitions around the world focusing on conflict prevention and resolution, diversity management, constitutional and legal reform, and the protection of human rights.

Dr. John Packer Kanada'da Ottawa Üniversitesi Hukuk Fakültesi'nde doçent ve İnsan Hakları Araştırma ve Eğitim Merkezi (Human Rights Research and Education Centre) müdürüdür. 20 yıl boyunca Packer BM Mülteciler Yüksek Komiserliği, Uluslararası Çalışma Örgütü ve BM İnsan Hakları Yüksek Komiserliği gibi Cenevre'de bulunan hükümetler arası örgütlerde çalışmıştır. 1995'ten 2004'e kadar Lahey'de Packer Kademli Hukuk Danışmanı, ardından da Ulusal Azınlıklar Yüksek Komiserliği birinci müdürü olarak görev almıştır. 2012-2014 yıllarında Packer BM Arabuluculuk Uzmanlar Ekibi siyasi ilişkiler biriminde Anayasa ve Süreçlerin Tasarımı Uzmanı olarak yer aldı. Dünyadaki birçok barış süreci ve siyasi geçişler konusunda danışmanlık yapan Pecker, çatışma önleme ve çözümü, çeşitlilik yönetimi, anayasa ve hukuk reformları ve insan hakları korumasına odaklanmıştır.

Jonathan Powell

Jonathan Powell is the founder and CEO of Inter Mediate, an NGO devoted to conflict resolution around the world. In 2014, Powell was appointed by former Prime Minister David Cameron to be the UK's Special Envoy to Libya. He also served as Tony Blair's Chief of Staff in opposition from 1995 to 1997 and again as his Chief of Staff in Downing Street from 1997 to 2007. Prior to his involvement in British politics, Powell was the British Government's chief negotiator on Northern Ireland from 1997 to 2007 and played a key part in leading the peace negotiations and its implementation.

Ortadoğu, Latin Amerika ve Asya'da yaşanan çatışmaların çözümü üzerine çalışan ve devletten bağımsız arabuluculuk kurumu olan Birleşik Krallık merkezli Inter Mediate'in kurucusudur ve İcra Kurulu Başkanı'dır. 2014 yılında Birleşik Krallık Başbakanı David Cameron tarafından Libya konusunda Özel Temsilci olarak atanmıştır. 1995-2007 yılları arasında Birleşik Krallık eski Başbakanı Tony Blair kabinesinde Başbakanlık Personel Daire Başkanlığı görevinde bulunmuş, 1997 yılından itibaren Kuzey İrlanda sorununun çözümü için yapılan görüşmelere Britanya adına başmüzakereci olarak katılmıştır. 1978-79 yılları arasında BBC ve Granada TV için gazeteci olarak çalışmış, 1979-1994 yılları arasında ise Britanya adına diplomatik faaliyetler yapmıştır.

Sir Kieran Prendergast

Sir Kieran Prendergast is a former British diplomat who served as the Under-Secretary General for Political Affairs at the United Nations from 1997 to 2005 and as High Commissioner to Kenya from 1992 to 1995 and to Zimbabwe from 1989 to 1992. During his time at the UN, Prendergast stressed the human rights violations and ethnic cleansing that occurred during the War in Darfur and was involved in the 2004 Cyprus reunification negotiations. Since his retirement from the UN, he has conducted research at the Belfer Center for Science and International Affairs (United States) and is a member of the Advisory Council of Independent Diplomats (United States). Prendergast also holds a number of positions, including Chairman of the Anglo-Turkish Society, a Trustee of the Beit Trust, and Senior Adviser at the Centre for Humanitarian Dialogue.

Birleşik Krallık Dışişleri Bakanlığı bünyesinde aralarında Kıbrıs, Türkiye, İsrail, Hollanda, Kenya ve ABD'de diplomat olarak çalışmıştır. Birleşik Krallık Dışişleri ve Milletler Topluluğu Bürosu'nun (Foreign and Commonwealth Office) Güney Afrika'daki Apartheid rejimi ve Namibya konularıyla ilgilenen biriminde başkanlık etmiştir. Bir dönem BM Siyasal İlişkiler Biriminde Müsteşar olarak çalışmış, BM Genel Sekreteri'nin Barış ve Güvenlik konulu yönetim kurulu toplantılarının düzenleyiciliğini yapmış, Afganistan, Burundi, Kıbrıs, Demokratik Kongo Cumhuriyeti, Doğu Timor gibi bölgelerde barış çabalarına dahil olmuştur.

Rajesh Rai

Rajesh Rai was called to the Bar in 1993 with his areas of expertise including human rights law, immigration and asylum law, and public law. He has been treasurer of 1MCB Chambers (London) since 2015 and has also been a Director of an AIM-listed investment company where he led their renewable energy portfolio. Rai is a frequent lecturer on a wide variety of legal issues, including immigration and asylum law and freedom of expression (Bar of Armenia), minority linguistic rights (European Parliament), and women's and children's rights in areas of conflict (cross-border conference to NGOs working in Kurdish regions). He is also Founder Director of HIC, a community centred NGO based in Cameroon.

1993 yılında İngiltere ve Galler Barosu'na kaydolmuştur. İnsan Hakları Hukuku, Göçmenlik ve Sığınma Hakkı hukuku ile Kamu Hukuku temel uzmanlık alanlarıdır. Kamerun'daki HIC isimli sivil toplum örgütü ile Uganda'daki Human Energy isimli şirketin kurucusudur. Bir dönem The Joint Council for the Welfare of Immigrants - JCWI - (Göçmenlerin Refahı için Ortak Konsey) direktörlüğünü yapmıştır. Başta İngiltere ve Galler Barosu İnsan Hakları Komisyonu adına olmak üzere uluslararası alanda özellikle Avrupa, Asya, Afrika, ABD ve Hindistan'da çok çeşitli hukuki konular üzerine seminerler ve dersler vermiştir.

Sir David Reddaway

Sir David Reddaway is a retired British diplomat currently serving as Chief Executive and Clerk of the Goldsmiths' Company in London. During his previous career in the Foreign and Commonwealth Office, he served as Ambassador to Turkey (2009-2014), Ambassador to Ireland (2006-2009), High Commissioner to Canada (2003-2006), UK Special Representative for Afghanistan (2002), and Charge d'Affaires in Iran (1990-1993). His other assignments were to Argentina, India, Spain, and Iran, where he was first posted during the Iranian Revolution.

Halen çeşitli özel şirket ve üniversitelere danışman, yönetim kurulu üyesi ve konsültasyon uzmanı olarak hizmet etmektedir. 2016 yılının Ocak ayında bu yana Londra Üniversitesi bünyesindeki Goldsmith Koleji'nde Konsey üyesi ve Goldsmith şirketinde yönetici katip olarak görev yapmaya başlamıştır. Bir dönem Birleşik Krallık adına Türkiye ve İrlanda Cumhuriyeti Büyükelçisi olarak görev yapan Reddaway bu görevinden önce Birleşik Krallık adına Kanada'da Yüksek Misyon Temsilcisi, Afganistan'da Özel Temsilci, İran'da ise Diplomatik temsilci olarak görev yapmıştır. Bu görevlerinin yanı sıra İspanya, Arjantin, ve Hindistan'da diplomatik görevler üstlenmiştir.

■ Prof. Naomi Roht-Arriaza

Professor Naomi Roht-Arriaza is a Distinguished Professor of Law at the Hastings College of Law, University of California (San Francisco) and is renowned globally for her expertise in transitional justice, international human rights law, and international humanitarian law. She has extensive knowledge of, and experience in, post-conflict procedures in Latin America and Africa. Roht-Arriaza has contributed to the defence of human rights through legal and social counselling, her position as academic chair, and her published academic works.

Prof. Naomi Roht-Arriaza Amerika Birleşik Devletleri'nin San Francisco şehrindeki UC Hastings College of the Law isimli Hukuk okulunda öğretim üyesi olarak görev yapmaktadır. Geçiş Dönemi Adaleti, İnsan Hakları İhlalleri, Uluslararası Ceza Hukuku ve Küresel Çevre Sorunları gibi konular uzmanlık alanına girmektedir.

■ Ahmet Mümtaz Taylan

Ahmet Mümtaz Taylan is a well-known Turkish actor and director. He graduated from the Hacettepe University State Conservatory of Theater's Department. He also worked at the Diyarbakır State Theatre from 1989 to 1993. He later worked in theatres with Roberto Ciolli and Der Ruhr in Germany from 1993 to 1994. Since then, he has been in a number of dramas alongside Yücel Erten. He rose to the rank of general secretary of Devlet Tiyatroları Sanatçılar Derneği, or DETS (Association of State Theater Artists), which he held until 2006.

He also appeared in a number of well-known films. He starred in Nuri Bilge Ceylan's film "Once Upon A Time In Anatolia," which earned the Cannes Film Festival's highest honour, the Golden Palm. At the 15th Golden Ball Film Festival in 2007, Talan won the Film Writers' Association Award for Best Supporting Actor for his role in İnan Temelkuran's "Made in Europe". In addition, in 2002, he received the İsmet Küntay Award for Best Director for the play "Misafir". In 2018, he won the "Best Actor in Drama" award at the 23rd Sadri Alışık Theater & Film Awards.

Ahmet Mümtaz Taylan geniş çapta tanınmış bir Türk aktör ve direktördür. Hacettepe Üniversitesi Devlet Konservatuvarı Tiyatro Bölümünden mezun oldu. 1989-1993 yılları arasında Diyarbakır Devlet Tiyatrosu'nda da çalıştı. 1993-1994 yılları arasında Almanya'da Roberto Ciolli ve Der Ruhr ile tiyatrolarda çalıştı. Yücel Erten ile birlikte birçok dramada rol aldı. 2006 yılına kadar yürüttüğü Devlet Tiyatroları Sanatçılar Derneği'nin (DETS) genel sekreterliğine kadar yükseldi. Birçok tanınmış filmde rol alan Talan, Nuri Bilge Ceylan'ın Cannes Film Festivali'nin en büyük onur ödülü olan Golden Palm'i kazanan "Bir Zamanlar Anadolu'da" adlı filmde rol aldı. Talan, 2007 yılında 15. Altın Top Film Festivali'nde İnan Temelkuran'ın "Made in Europe" filmindeki rolüyle Film Yazarları Derneği En İyi Yardımcı Erkek Oyuncu Ödülü'nü kazandı. Ayrıca 2002 yılında "Misafir" oyunuyla İsmet Küntay En İyi Yönetmen Ödülü'nü aldı. 2018 yılında 23. Sadri Alışık Tiyatro & Film Ödülleri'nde "Drama Dalında En İyi Erkek Oyuncu" ödülünü kazandı.

■ Dr. Mehmet Ufuk Uras

Mehmet Ufuk Uras is a co-founder and member of social liberal Greens and the Left Party of the Future, founded as a merger of the Greens and the Equality and Democracy Party. He was previously a former leader of the now-defunct University Lecturers' Union (Öğretim Elemanları Sendikası) and was elected the chairman of Freedom and Solidarity Party in 1996. Ufuk resigned from the leadership after the 2002 general election. Ufuk ran a successful campaign as a "common candidate of the Left", standing on the independents' ticket, backed by Kurdish-based Democratic Society Party and several left-wing, environmentalist and pro-peace groups in the 2007 general election. He resigned from the Freedom and Solidarity Party on 19 June 2009. After the Democratic Society Party was dissolved in December 2009, he joined forces with the remaining Kurdish MPs in the Peace and Democracy Party group. On 25 November 2012, he became a co-founder and member of social liberal Greens and the Left Party of the Future, founded as a merger of the Greens and the Equality and Democracy Party. Ufuk is a member of the Dialogue Group and is the writer of several books on Turkish politics.

Dr. Mehmet Ufuk Uras İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi'nde lisans, yüksek lisans ve doktora öğrenimini tamamladıktan sonra, milletvekili seçilene kadar İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi, Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Bölümünde yardımcı doçent doktor olarak görev yapmıştır. 22 Temmuz 2007 genel seçimlerinde İstanbul 1. Bölge'den bağımsız milletvekili adayı olmuştur. Seçimlerin sonucunda %3,85 oranıyla yani 81.486 oy alarak İstanbul 1. Bölge'den bağımsız milletvekili olarak 23. dönem meclisine girmiştir. Seçimler öncesinde liderliğinden ayrıldığı Özgürlük ve Dayanışma Partisi (ÖDP) Genel başkanlığına 11 Şubat 2008'de yapılan 5. Olağan Kongresi'ni takiben geri dönmüştür. 17 Haziran 2009 tarihinde, partinin dar grupçu bir anlayışa kaydığı düşüncesi ve sol siyasetin daha geniş bir yelpazeye ulaşması iddiasıyla bir grup arkadaşıyla Özgürlük ve Dayanışma Partisi'nden istifa etmiştir. ÖDP'den ayrılışıyla birlikte Eşitlik ve Demokrasi Partisi kuruluş sürecine katılmıştır. DTP'nin 19 kişiye düşüp grupsuz kalmasından sonra, Kürt sorununun parlamentoda çözülmesi gerektiğini savunarak Barış ve Demokrasi Partisi (BDP) grubuna katılmıştır. Ufuk Uras, seçim sürecinde, kuruluş çağrısını yaptığı Eşitlik ve Demokrasi Partisi'ne üye olmuştur. 25 Kasım 2012'de kurulan Yeşiller ve Sol Gelecek Partisi'nin kurucularındandır ve aynı zamanda PM üyesidir. Uras'ın çok sayıdaki yayınları arasında "ÖDP Söyleşileri", "İdeolojilerin Sonu mu?" (Marksist Araştırmaları Destek Ödülü), "Sezgiciliğin Sonu mu?", "Başka Bir Siyaset Mümkün", "Kurtuluş Savaşında Sol", "Siyaset Yazıları" ve "Alternatif Siyaset Arayışları" "Sokaktan Parlamenta'ya" "Söz Meclisten Dışarı" ve "Meclis Notları" adlı kitapları da bulunmaktadır.

■ Prof. Dr. Sevtap Yokuş

Professor Dr Sevtap Yokuş is a Law Faculty Member at İstanbul Altınbaş University in the Department of Constitutional Law. She holds a PhD in Public Law from the Faculty of Law, İstanbul University, awarded in 1995 for her thesis which assessed the state of emergency regime in Turkey with reference to the European Convention on Human Rights. She is a widely published expert in the areas of Constitutional Law and Human Rights and has multiple years' experience of working as a university lecturer at undergraduate, postgraduate and doctoral level. She also has experience of working as a lawyer in the European Court of Human Rights.

İstanbul Altınbaş Üniversitesi Anayasa Hukuku Anabilim Dalı öğretim üyesidir. İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Kamu Hukuku Doktora Programı bünyesinde başladığı doktora'sını "Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin Türkiye'de Olağanüstü Hal Rejimine Etkisi" başlıklı tezle 1995 yılında tamamlamıştır. Akademik görevi sırasında lisans, yüksek lisans ve doktora aşamasında dersler veren Prof. Dr. Yokuş özellikle Anayasa Hukuku ve İnsan hakları Hukuk alanında uzmanlaşmıştır. Ayrıca Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'ne başvuruda pratik avukatlık deneyimi de bulunmaktadır

11 Guilford Street London WC1N 1DH
United Kingdom
+44 (0) 207 405 3835

democraticprogress.org

info@democraticprogress.org

[@DPI_UK](https://twitter.com/DPI_UK)

[DemocraticProgressInstitute](https://www.facebook.com/DemocraticProgressInstitute)

